

Siivorte Gulu

Metsatee talvel.

Rud. Kõhnen'i foto.

Nr. 10

Jõulunumber

1925

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (Uskudewaheline) C. E. Liit.

Juhataja: K. L. Marley — Tallinn, Kotsebue tn. 6—2
Kirjatoimetaja: J. Peipmann—Tallinn, Allika tn. 5—6
Laekahoidja: J. Reinwaldt—Tallinn, Loode tn. 12—1
„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinn, Iisraeli tn. 12—6
„ „ — talituse „ „ Luise tn. 11.
„ „ — kirjad „ „ Postkastnr. 284.

„Noorte Elu“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga . . . 130 mk., postita . . . 120 mk.
heal „ „ „ 200 „ „ „ 190 „
Wälismaale lihtpaberil 180 „ heal paberil 250 „

„Ma ei ole üks.“

„Aastal 1814,“ jutustab Dawosi õpetaja I. M. Ludwig, „oli wiimaste prantsuse sõdade lõpul ka meie Helweetsia maal palju logelejaid, hulguseid, ning puudus julgeolek. Kord külastasin oma wenda Aargau'st, ja tahtsin Zürich'i tagasi minna. Wend juhatas lähemat teed üle mäerünka, mida ma ka minema hakkasin, et mul himu oli, ruttasin koju jõuda.

Metsas mäetipule jõudnud, kust tee järsku alla orgu läks, näen ma alla waadates nelja hulgust üheskoos istuvat. Mäest alla tulles nad hakkawad piiluma mind. Arwatawasti nad midagi head minu suhtes ei kawatsenud. Nad jäid istuma, — ma ei saanud nende eest põgeneda. sest kitsas jalgrada wiis just nende juurde. „Issand on minuga,“ mõtlesin ma ja sammusin julgesti mäest alla. Waewalt

olin nende juurde jõudnud, kui üks neist minult karmilt küsis: „Kas ükski oled?“ — „Ei ole ükski,“ wastasin ma rahuga ja istusin nende seltsi, sellega näidates, et ma neid ei karda. Ma ei kartnudki sugugi teades, et Issand minuga on, ja mind igal ajal aitab. Nii istusin ma tüki aega nende seltsis, — umbes pool tundi, — aga minu meelest oli

aeg palju pikem. Hulgused mõtlesid wist, et minu seltskond pea metsast wälja tuleb; kui aga kedagi ei olnud näha, ütles üks neist: „Ei tule ühtegi!“ wõttes minu ümbert kinni ja tõstes mind kõrgele, kuna mehed sirutasid käed minu seljasolewa raanitsa järele. Nüüd olin ma pahas seisukorras; hüüdsin Issandat

appi, teades, et Ta minu juures oli. Korruga tuleb mulle meelde, et wend oli mulle Zürichis annud õelastele wäikese imeilusa wilepilli kaasa. Ruttu wõttes pilli taskust laskisin pikka wilet. Mehed peatusid; samal silmapilgul astuwad metsast kaks tugewat meest, wikatid seljas, otse meie poole. Neid nähes pistawad kurjategijad plehku. Ühelt sain ma aga kraest kinni haarata, ja tema rabelemisest hoolimata kinni hoida seni, kui

mainitud mehed kohale jõudsid ja ta kinni sidusid. Kui ma hiljemini selle juhuse üle järele mõtlesin, sain ma aru, et ma suures hädaohus olin. Imeline oli ka see, et ma kogu aja nii julge ja kindel olin tundes: „Ma ei ole ükski, Issand on minuga.“

Saksa keelest M. Kerg.

Kõigile C. E.-lastele TERE TULEMAST PAIDE ülemaalisele C. E. waimulikule konwerentsile.

Ärgem aga unustagem palumast,
et Issanda õnnistused meie üle
rohked wõiksid olla.

Konwerentsi aeg:
26. ja 27. detsember 1925.

SISU: „Ma ei ole ükski.“ Saksa keelest M. Kerg, lk. 186. Sõna sai lihaks. Joh. Peipmann, lk. 187. Uinuwal õöl. M. Krimm, lk. 188. Suriija tüdrukude sõnad. (Istotshnik iz kamnja.) Joh. P., lk. 188. Mõnda Hiinast. Eest. M. Kerg, lk. 193. Üksildase jõulud. Väinö Tuominen. Eest. P. S., lk. 195. Üllatus. E. Modersohni j. v. Aleks., lk. 196. Wendade kursus, Tallinnas 12.—14. nowembr. 1925. a. P. S., lk. 198. Orust mäele. Paide Ühingust lahkunute mälestuseks. Kaaswõitleja H. S., lk. 199. Juubal. H. v. Rederni j. tk. O. W. 12. järg, lk. 200. Mõndasugust, lk. 201. Kodumaa teateid, lk. 201. Kirjawastusi, lk. 201. Wälismaa teateid, lk. 202. Kuulutusi ja teadaandeid, lk. 202 ja 204. „Noorte Elu“ 1925. a. sisustik, lk. 203. Kaanepilt: R. Köhneni j. Metsatee talwel. Pildid tekstis: H. Valentin: Talweõhtu, lk. 189. Õpilased (tüdrukud) enda tunnistustega, lk. 191. Yangehovii — Hiina Sisemaa-misjoni kooliõpilased, lk. 191. Paagode Hangshow'is, lk. 192. Üks reisimiswiisidest Hiinas, lk. 192. Talweilu — härmaspuud, lk. 197. Egiptusmaalt kutsun ma oma poja, lk. 199.

Noorte Elu

Gesti Usklikkude Noorte C. E. Liidu häälekandja

Nr. 10

Viies aastakäik

Sõna sai lihaks.

Joh. Peipmann.

Joh. 1:14.

I.

Jumala püha nõu juba algusest on oma olemist inimestele ilmutada. See sünnib mitmel viisil, mille hulgast tähtsam on tema Sõna, mille kaudu iga inimene teda võib tundma õppida. Sõna lugemise kohta on suured töötused: Önnis on see, kes loeb... Kii mitu, kui sõna mõistavad, kannavad wilja. Matt. 13:23. Jumal on rääkinud inimesega, kui mees mehaga selge arusaadava hääle ja sõnadega, kuid tema nägu ei nähtud wana seaduse ajal. Sõna läbi sai tema tahtmine inimestele teatavaks ja inimesi kohustati selle täitmisele. Jumala meelehea tuleb inimestele önnistuseks, kes tema tahtmist täidawad. Kuid terve inimfond oli patulangemise läbi Eedenis Jumala sõna põlgamise sattunud. Kuristik Jumala ja inimeste wahel kaswas aina suuremaks. Inimene langes aegamööda ikka kaugemale Jumalast mitmesuguseisje wiletustesse, kus ta iseenmast aidata ei jõudnud. Ubi mõis ainult Jumala poolt tulla. Tuligi. Siis läkitas Jumal oma poja. Sõna sai lihaks. See oli nüüd tee, mida Jumal on määranud inimeste päästmiseks ja arwitamiseks.

Nüüd tahaksime tähele panna kolme asja.

- 1) Sõna lihaksisaamise eesmärgi, 2) sündmuse ja 3) tagajärge.

Jumala eesmärk oma poja läbi oli:

- 1) Langenud inimsugu päästa. Joh. 3:16.
- 2) Päästmine pidi sündima sõna läbi: Joh. 3:36.
- 3) Sõnast ei pidanud ükski tähele kaduma. Matt. 26:54.
- 4) Kirjatähe ja wälise kombeusu juurest tahtis Jumal inimest aidata — elawa, tõe ja tegeliku usu juurde.

- 5) Kristus pidi awalikuks saama kui nägemata Jumala täiskuju, kui tõe ise, Önnistuse ülem- jaatja, kalju ja peanurgakivi, lunustaja, kes on oma werega kõik rahwa jugharud omale igaweseks päranduseks ostnud.

Tema elas inimese kujul, aga ilma patuta. See läbi on ta inimestele walguseks ja eesmärgiks saanud, kes tema jälis tahawad ääia ja tema tõe läbi päästetud saada.

II.

Sõna lihaksisaamine oli sündmus, millega algas uus aeg ja seadus Jumala ja inimeste wahel.

Käsu ja hukkamõistmise asemele sai armu ja õigeks mõistmise amet.

Armuseadus seati eneseohwerdamise ja ärasalgamise rajale.

Jeesus lihasse sündides algas enesefalgamise ja alanduse teekonda. Ta jättis maha oma taewase au, isamaja ja teeniwad inglühulgad, wõttis omale sulaje näo, sai wäliselt inimeste sarnaseks. Kuningas, keda kõik peaksid teenima, sai kõikide teenriks. Kellele terve inimsugu wõlgnes, see tuli kõikide wõlga maksma oma werega. Kelle palge ees kõik peaksid häbenema, see tuli meie häbi, teotust kaadma. Kõige selle juures näitas ta oma halastawat süddant, wiletstaid, haigeid ja langenuid arwitades ja troostides. Elu läks surma, karjane jättis oma elu lammaste eest. Kinkis neile aulise ülestõusmise ja igawese elu. See sündis meile täheks ja eesmärgiks. Siit leiame Jeesuse jäljed, mille kaudu wõime nüüd Jumalale läheneda.

Sõna lihaksjaamise tagajärg.

Tee õnnistusele ja igawesse elusse on nüüd kõigile waba. Jumal on taewast meile appi tulnud. Igaüks, kes teda appi hüüab, peab pääsma. Jumal ei tee wahet rikka ega waese, ülema ega alama wahel. Jeesuse lihaksjendimise koht, sõim Betlemma laudas ei peaks kedagi hirmutama. Igaüks, kelle südamesse on tõusnud igatsuse täht, ruttab kallil jõulu-ööl oma armast õnnistegijat waimus kummardama.

Sõna lihaksjaamise tagajärg on rahu ja wendlus inimeste wahel, kes Jeesuse kui oma õnnistegija on leidnud; waen on lõppenud südamest, mis Jeesusele sõimeks saanud. Need inimesed on jõudnud uude armu-ajajärku, patu käsu alt wabad. Jeesus on nende koorma oma peale wõtnud, nende sulase põlwe täis teeninud. Jumbeliaasta, hingamispäew on nende südame päranduseks saanud.

Sõna lihaksjaamise tagajärjel on kõik wana möödunud ja uueks ümber muudetud. Kui Kristus oma waimu läbi meie lihaste on saanud tulla ja meie tema sõnasse oleme istutatud, siis oleme uus loom, 2. Kor. 5:17. Kadu on enesele wõtnud hukkaminematu ja jurelik enesele surematu põlwe. Alanud on uus jumalateenistus ja kummardamine; mitte enam wälise kombe ja warju juures, waid seespiidi, waimus ja tões. Ka ohwriteenistus on muudetud.

Sõna wõttis omale uue preestriameti: mitte enam Aaroni wiisi järele käsuraamatuga hulka mõistes, waid waitfelt kui ohwritall süüdlaste eest surres altariil leeri taga. See on igawene preestriamet Melkiseedeke wiisi järele. Oled sina sõber ka juba selle preestri-teenistusse ennast annud? Paljudele on see preestri-

jeesus alles üsna wõõras. Sest ta on ilma isata, (usfond) emata, (kirik) mille ajalugu, algust ega otja ühegi usfonna raamatuteft ei leita, waid teda on Jumala poja sarnaseks arwatud. Heebr. 7. p.

Mitte ainult jõulupühil ei saa meie sellest oja, waid weel tähtsam on, et see suur ülempreester oma wägewa sõnaga igal ajal kannab neid, kes tema meres pattude puhastamise on leidnud. (Heebr. 1:3.)

Õõmusta end, kallid kaaswõitleja, ja unusta kõik

wäsimus, Kristus, see sõna (Jlm. 19:11—16) on wägew wõitja, kes tahab sindki wõidule wiia. Noored Kristuse tunnista-
tjad, kandke rõõmuga tema tunnistust noorjoo hulkadesse, kus weel dieti Kristust ei tunta; siis on teie päralt õnnis lootus, et tema teid aulifelt tunnistab kord oma Isa ja inglite ees, kui temale otsani ustayais tunnistajateks jääte. Arge wahetage seda kallist jõulurõõmu, mis Jeesus oma sõna ja waimu läbi annab, ühegi kaduwa rõõmu wastu. Jõulufüüdmus saadab taewalikkü rõõmu, millele inglidki kaaja hõiskawad. Bidage ka hommikumaa tarkade rõõmu kalliks, kes jõululapsele, midagi finitda soowisid. Sa ehk oled juba kingid walmistanud oma lastele, isale emale, wäikejelenennale ehk õele, kuid Jeesusele . . . Wõi mõtle, et tal praegu midagi ei puudu. — Mine vaatama! Tema aadress on Matt. 25:34—40. Ehk leiad sinagi mõne wäheha wenna wõi õe kõigist

unustatuna, kellele ja wõiksid jõulurõõmu meelde tuletada ja lihaksjaanud Jumala armastust südamesse istutada. Kallid C. E. noored, kes teie olete iga aasta selles asjas nobedad olnud; Jeesus täitku teie südameid püha rõõmuga ka tänawu jõulu seda õnnistatud tööd tehes. Jeesus on meile Isalt antud kõige ülem jõulukink, mida igähele tahame soowida. Tänu olgu Isale tema arwamatu anni eest.

Uinuwal ööl.

Rõrges, jah tähtede meres,
Ius uinuwal ööl;
Mõõtmata kauguste ääres
On mu igatsus teel.

Siit, kus on rühkimist, käre,
Walus lainetab rind;
Just nagu meelitaks ära
Kodu helinad mind.

Uppudes otsata sinas
Rahunes igatsew sim,
Sing juba unistes aimas,
Kus asub jäädaw ilm.

Kui ootaks rändaja abi
Nõnda uinuwal ööl,
Mõõtmata kaugustest läbi
On mu igatsus teel.

M. Krimm.

Suriija tüdrukü sõnad.

Keegi kirjanik on seletanud hästi sõna „peab.“ „Mina pean,“ ütleb ta, „tähendab: Jumal tahab seda.“ Siljuti rääkis Jumal palju minu südamele sõnade läbi „oleks pidanud“ . . . mida üks suriija tüdruk ütles Eõuna-Aafrikas. Mäletan seda hommikut, mil ma iseäralist nõrkust tundes ärkasin. Ma palusin, et Jumal juhataks käite mulle eelseiswa päewa tööd. Mäletan, kuidas mu silme ette kerkis ühe tüdruku kujud, kes elas seal orus. „Ei“, otustasin ma eneses, „sinna ma täna küll ei lähe, sest seal järskudeft mäendõwakuisft allaminek on wäga waewane ja nõuab

palju jõudu. Aga näe, seesama kujud ilmub uuesti mu ette, ja Jumala sõna saab mulle noomijaks; „Eks mina pane rammu sinu wõõle, kui ma sind läkitan.“ Wärisedes wastas mu süda: „Jah Issand . . . ma lähen.“

See teadmü olgu meil kindel: kui Issand kutsub meid ühegi asja tarwis, siis on tema müre, et meil jõudu ei puuduks tema tahtmüft korda saata. See tähtsam asi meie poolt on: Tema häält enefes tunda.“ Ma läksin sinna külla. Ühtki inimest ei tulnud mulle wastu seal tühjel tänamail. Kõik näis

jurnud olewat. Ainult kuski koer haukus waljusti hoomivärama alt wälja hüpates. Surtfikusse minnes nägin pimedas nurgas waipa mähitult 18-aastast tüdrukut lamamas. „Ah,“ hüüdis ta mind nähes, „kui rõõmus ma olen, et teie ometi tulite.“ — „Oli teil mind waja?“ — küsisin, „sest ma üldse ei tunne teid. Ja miks ei saanud teie siis misjonijaama meile järele, kui ootasite meid?“ Ta raputas pead: „Seda ei wõinud ma teha, sest mu isa keelab misjonäre kuulamast.“

Wähehaawal awaldas see tüdruk mulle, mis oli ta südamel. Mitte kaua enne haigeksjäämist käinud

mu sõnu kinni, ja mitu korda segas ta wähele hüüetega: „Kas tõesti nii räägib Jumal?!“

Me põlwitajime ja palusime ühes, et Jumal oma walgust ta südamesse lafeks paista, ja päästaks ta patuneedimisest ning surmakartusest. Palwelt üles tõustes hülgas ta nägu rõõmu pärast. „Ma olen õnnistuse leidnud,“ ütles ta. „Oh kui suur on mu rõõm. Seni rõõhus mind kange hirm, aga nüüd mõistan ma õieti oma Päästjat. Kui surm tuleb, siis tean ma, et mu kodu on Jumala juures.“ Mul oli selge, et see noor tüdruk oli uuesti sündinud ja selle au osaliseks saanud, kuhu temal warsti tuli astuda.

H. Valentin.

Talweõhtu.

ta meie koosolekuil, kus ta oli kuulnud esimest korda Jumala armastusest. Roju tulnud wõlnud ta isale: „Isa, ma tahan patu maha jätta ja Jeesust teenima hakata.“ Isa astunud nendele sõnadele ähwardusega wastu ja hirmsa wihaga keelanud ära jumalajõna kuulamas käia. See tüdruk ei mõistnud veel päästmise armu täiesti omandada; patukoorem rõõhus alles tema noort südant. Korruga tabas teda haigus. „Suur janu tõe järele waewas mind,“ ütles tema, „ma igatsesin rohkem teada Jumala armastusest, ja kui hea, et teie nüüd tulite. Rääkige ruttu minule kõik.“ Ma löin oma piibli lahti, lugestn ühe salmi teise järele temale ära seletades. Ta püüdis rõõmuga

Pärast seda polnud mulle enam raske üle järskude mägede ronida. Rõõm Isjandas oli minu ramm. Ma olin walmis kas wõi sada korda neid waewalisi radu käima, kui oleksid nii õnnistatud tagajärjed. Isjand on töotanud hingejanu kustatada, aga wäga tihti see wõib sündida tema laste ja ta walitud jüngerite läbi. Kuida ei peaks meie seepärast walwama, tema kutsele walmis olema, tema häält kuulma... Mõelge hingede hukatuse peale, kui meie ei kuule, ei lähe! Ma wõisin veel mõni kord seda tüdrukut enne tema lahkumist waatamas käia. Ka tema isa sai mu wastu sõbralikumaks ja lubas mind käia teda waatamas. Isjearanis jäi mulle mälestuseks

kord tema juures viibides paar nädalat enne tema surma. Seekord leidsin ma teda väga kurvast. „Miks oled ja kallid öde täna nii kurb?“ küsisin ma. Jämedad pifarad weeresid ta palawaid palgeid mööda alla.

„Ma mõtlen paljude oma sõprade peale, kes juba igawikus on, kelle seast mõned mulle väga kallid olid.“ — „Ja“ ütlesin ma, „kuid mis sellest nii kurwastada?“ — „Seepärast,“ rääkis tema, „et nad on furnud, furnud, ilma et nad kordagi oleksid Jeesusest kuulnud. Nad surid enne kui jumalafõna kuulutajad siia maale tulid. Mu süda walutab nende pärast, kui mõtlen, et tahaks taewas nendega kokku saada.“ — „Mulle näis, kui räägiks praegu Jumal ise selle haige tüdruku suu läbi. Tema palaw armastus omaste wastu mõjus väga minu peale. „Meie oleme selles süüdi,“ ütlesin mina, „meie oleksime pidanud ennem siia tulema.“ Ta waatas oma suurte silmadega mu peale ja ütles; „Jah, oleksite pidanud. Miks teie siis ei teinud seda?“ Küsimus jäi wastamata. Seda, kelle läbi Jumal nii tunnistas, ei ole enam siin, aga ta ülesantud küsimus on jäänud, ja meie peame sellele wastama. See küsimus sundis mind minema ühte waiksese paika, kus ma Jumala ees oma süüd tundes ja kahetsedes ennast alandasin ja andeks palusin kõik, mis ma oma kohuste täitmises olin hooletu olnud, ja mitte üksi mina, waid kõik Jumala rahwas, kes on walgust saanud, kuid on seda kallist warandust ainult omale hoidnud, tähele panemata jättes, kui paljudele see õnnistus on määratud, kes aga praegu sellest weel midagi ei tea. Paljud ootamad weel, et meie, kellel see kohustus on, nende sellest senti kuulmata Jumala armust peaksim rääkima.

Mispärast saatis Issand mind sel hommikul sinna külla? Seepärast, et sel noorel südamel pidi võimalus olema tõsist rahu omandada. Ma mõtlen, et teie olete kõik selle otsusega nõus. Kuid Issandal oli weel teine eesmärk. Ta saatis mind sinna ka seepärast, et selle surija tüdruku, kui oma töõriista läbi minule ja teile kõigile seda tähtsat küsimust üles anda. „Teie oleksite pidanud, . . . aga miks teie ei teinud?“ Meie oleme wastutawad iga Jumala käsu ja kutsuamise eest, olgu see ka kõige wähema töõriista läbi meile edasi antud. Jumal räägib, aga ta nõuab ja ootab ka wastust . . . Mis ütleb su süda mõeldes nende Jumala sõnade peale: „Waata, mida sa oleksid pidanud tegema, kuid sa pole seda mitte teinud?“ Sihti tulewad meie ellu muutused Jumala ülesannete täitmisest ehk mitteräitmisest. Waata eneses ja mõista: mis on jäänud täitmata, see on jäänud nende hingede kahjuks, kes nüüd juba igawikku on läinud, kohutawasse igawikku — Jumalat tundmata. See asi on Jumalale teada, teada on ka sulle enesele. Oled ja küllalt palunud, oled ja palunud nii palju, kui oleksid pidanud paluma? Sest Jumal on meid käskinud litigimete eest paluda. Issanda wiimane käsk oli:

„Minge.“ See on igaühe kohta maksew. Mis teed sa selle käsutäitmiseks? Kui sa nende hulka ei kuulu, kes võib minna, siis võid sa ometi paluda. Palwe on kõigile võimaldatud. Sa tahad jumalariigist osa saada, aga kas sa oled selle heaks kõik teinud, mis sa võiksid, oled selle tarwis annud nii palju, kui võimalik oli anda. Kui mitmelgi meie hulgast on suur võlg. Inimeste silmis oleme ehk väga korralikud. Aga kuidas on lugu selle wõlaga, mis Jumala juures meile arwatakse. (Matt. 25: 42, 43.) Sellest silmapilguist ei pääse keegi mööda, kus peame Jumalaga aru tegema. Jumal andis meile õigeksaamise ilma hinnata ja soowib, et meie omakorda rahwale kuulutaksime tema lunastawast armust. Eks inimene warasta Jumalalt, kui ta seda ei tee. Kas sa ei peaks oma elu terwelt Jumalale andma? Jumal on sind kutsunud, aga sul oli raske end takistustest lahti kiskuda. Suguluse köied olid liig tugewad, perekondlik elu liig kallis. Oli otsustaw silmapilk, ja kuidas sa otsustasid: „Issand, ma ei wõi minna,“ wastasid sa tema kutse peale. Sinu Issand kurwastus . . . Tema soowis oma austust sinu peale panna . . . oma õnnistust sulle jagada . . . Sina aga jäid waefeks. Võib-olla oli sinul wäliste, asjadega ehk maailma sõpradega tegemist, kui Issand sinu poole pööris, ja ta sai kuulnud tema häält, ning sel põhjusel on mitu hinge surma läinud ilma õnnistuseeta. Just praegu pöörab Jumal sinu poole selle pagana tüdruku sõnade läbi, kes ise juba tema palge ees seisab. Kas paned tähele tema häält? Usjata oleks end kurwastada tehtud wigade peale waadates. Mõõdaläinud võimalused oleme juba raisanud ja kaotanud. Palume, et Jumal neid unustaks ja andeks annaks. Tõsine kahetjus tähendab: Mitte enam tehtud wigu korrata, waid täita seda, mis peab tegema.

Mis me siis peame tegema?

Kuulge, mis jumalafõna ütleb. Armsad: kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis peame ka meie üksteist armastama. (1. Joh. 4: 11.) See on minu käsufõna: „armastage üksteist nõnda, kui mina teid olen armastanud“ (Joh. 15: 12.) „Mina pean“ — tähendab, Jumal tahab seda. Jumal tahab, et ma armastaksin, ei mitte ainult juhtumise kombel meelde tules, waid armastaksin, nii kui tema on armastanud. Kui väga peab inimene ühte asja armastama, kui ta oma elu selle eest võib jätta. Tema on meid niiväga armastanud, ja käsib meid ka niisama väga armastada. Keda armastada? Üksteist. See sõna sisaldab eneses nii kui paganlikku maailma, Afrikat, Hiinat, Indiat, nii ka Euroopa nimekirjlaste ja meegi maad, ning iga patune hing, kes weel ei ole kuulnud elawat päästmisõnunit, neil on selle kohta ühesugune õigus. Meie kohus on seda ülesannet täita. See on, mis meie peame tegema.

(Istotshnik iz kamnja) Joh. P.

Mõnda Hiinaft.

Estistamud M. Kerg.

Suur Hiinamaa, kus pimedusvõimud filmnäh-tavalt Jumala Waimu vastu wõitlewad, tarwitab enam kui mõni teine maa nende eestpalwet, kes Ju-malat armastawad. Jaapani tehases lahtipuhkenud streigi puhul lagunes laiali 30. mail s. a. Shanghaiis mäis. Tuhanded üliõpilased ja kõrgemate koolide õpilased panid tänawarahwa saatel demonstratsiooni toime ja tahtsid politseiasutust tormiga wallutada. Politsei andis tuld rahwa rahustamiseks, kus ka-heksa isikut surma sai. See oli põhjuseks, et wälja-maalaste vastu proklamatsioon hakati laiali lao-tama. Rahwahulk woolas tänamail plakattitega, milledele oli kirjutatud: „Surm wäljamaalastele!“ Iseäranis suured wihawaenu awaldused olid inglaste ja jaapanlaste vastu näha. Kommunistide kihustöö wiljaks on armata, et mäsjulikumine üle suurema osa Hiinamaa laiali lagunes, kus rahwas usub kergesti ajalehtede kõmuateateid, iseäranis wälja-maalaste suhtes. Mõnes kohas oli mäis otsekohe ristiusuwastast laadi ja näitas, nagu oleks Hiina-maad uus Boscer'i aeg suure kristlaste tagakiusa-misega ähwardamas. Hulk misjonäre põgenes oma konsulite käsul oma asukohtadest Shanghaiisse. Agedam oli mäis Hongkongis ja Kantonis, kus puna-fed eesotsas olid. Tulewiku wäljawaade misjoneile oli tume, iseäranis seepärast, et ristiusu haigemajade teenijad ja misjonikoolide õpetajad ja õpilased mäs-sajaiga ühinesid. Ähwardati raskesti tajuda neile, kes wäljamaalaste teenistusse tahtsid jääda.

Õpilased (tüdrukud) enda tunnistustega. Kuni 12 aastani kannawad Hiina tüdrukud pükke.

Septembrikuul tuli teade, et suurem osa misjo-näre töötas oma asukohtadel, awades koole, kus õpilased õppimist jätkasid. See oli üllatav. Igaüks küsis tahtmata selle muutuse põhjuse järele, sest Hi-namaa ja wõõrasriikide wahel ei olnud mingisugu-seid läbirääkimisi olnud. Wastust leiame Shang-hais ilmuwas wäikeses lendlehes, mis järgmist ju-tustab:

Zuba kewadel olid hakanud mõned jumalalapsed ette walmistama konverentsi, mis peeti harilikult iga aasta sumel sifemaa-mägedes, kufjudes selleks Is-janda õnnistatud jumalariigi töötajaid Inglismaalt. Pärast 30. maid ei julgenud keegi konverentside peale mõelda, sest wihawaen oli liig suur „wäljamaalase ja tema õpetuse“ vastu, nagu nad ristiusku nime-tasid. Ühe kooli õpilased olid rebinud tükkideks

Dangchovii — Hiina Sifemaa-misjoni kooliõpilased.

piiblid, mis olid neile kingitud. Misjonäride ja Hiina kristlaste arwamise järele ei olnud mingit wõi-walust juwtuskohtades koosolekuks koguneda. Siis tuli ühel Jumala mehel korraka mõte kokku kufjuda konverentsi Shanghaiisse, kus olid leidnud sel ajal palju misjonäre sifemaalt pelupaika. Ennem olid jutlustajad misjonäride juurde sifemaale läinud, nüüd olid misjonärid nende juurde mereranda tulnud. Raks-kuni kolmsada wiiskümmend jumalariigi töö-tegijat tuli kolmeks nädalaks kokku ja nad sümene-sid jumalafõnasse Jaapanis töötawa Ingliise misjo-näri Dr. Wilkefi juhatusel. Igapäew wiibisid nad paar tundi üheskoos palwes kui ka eestpalwes. Wäga rõõmustaw oli ka nähtus, et Hiina kristlased, streikijate tagakiusamistest ja ähwardustest hoolimata, hulgana koosolekust osa wõtsid. Wiimastel konve-rentsi päewil tõi Hiina arst Dr. Mary Stone noore tiisikust pödewa tütarlapse, keda ta parandamatuks oli tunnistanud, konverentsisaali ja palus, et koos-olijad teeksid haige eest palwet. Suur koosolek täi-tis rõõmuga tema soomi. Ja pärast ühel meelel pee-tud eestpalwet kadus palawik ja haige kofus film-nähtawalt. Konverentsi juhatajad wõtsid nõuks jä-tkata hiinlastele koosolekut. See oli usufamm Ju-mala Waimu juhatusel. Igapäew laotati prokla-matsioon wäljamaalaste vastu wälja, seegipärast peeti koosolekut kuus nädalat edasi. Saal oli puu-plusti rahwast täis kiilutud, ja inglane kuulutas ju-malafõna. Tema kõnet tõlkis noor Hiina wend Le-land Wang, keda Isjand oma tööriistaks on tarwi-tanud. Mainitud noormees on oma noore naise läbi elurõõmsjana mereohwitserina Jumala juurde juhitud. Noor naine ei kumardanud oma pulmapäewal mitte

wana Hiina kombe järele oma wanemate wanemaid, waid põlmitas õhtul omas toas palwes Isfanda Jumala poole. Tema ausad elukombed ja igapäevane palwetamine mehe pilkamisest hoolimata mõjusid nii Lelandile, et ta oma naise Jumalat pea otfima hakkas. Isfand laskis ennast leida ja kahekümneaastane noormees sai julgeks Kristuse tunnistasjaks. Tagaktusamistest ei lasknud ta ennast eksitada, waid tarwitas iga juhust Kristuse, kui Õnnistegija kuulutamiseks; siis kutsus teda Jumal täiesti oma riigi tööle. 5. augustil otsustasime paastuda ja palwetada, mida lubasid ka sõbrad teistes riigi osades teha. Koosolijad ei unusta seda päewa omas elus. Leland Wang ja miss Yü juhatafid koosolekut. Kelle kolme paigu hakkasid koosolijad

Isfandale oma patte üles tunnistama. Keegi Hiina kuulutaja läks järgmisel päewal kuue isiku juurde ja palus andeks oma eksimused. Noor üliõpilane tunnistas üles, et ta oli üle lõõnud wäikeste summade näol kolmsada dollarit wäljamaa firmalt, kus ta amestis oli. Ta läks sinna ja maksis oja wõlast tagasi. Hiinlane, kes kahetses, et ta oli olnud hooletu piibli lugemises, ostis kahekümme piiblit ja tõi nad koosolekuks laialilaotamiseks neile, kellel ei olnud piiblit, sõnades: „Seda annetab isik, kes ei ole hoolinud jumalafõnast ja seda on põlanud Tema käsul. — Jumalalaps.“

Inglase poolt juhataatud koosolekul oli saal puupüsti kuulajaid täis ja igapäew tuli hingi Isfanda juurde. Mr.

Wilksi sõdamesse tungima kõne järele, mida Hiina lugupeetud arst Mrs. Stone tõlkis, tuli ühel päewal wiiskümme kuulajat ja pakkusid ennast jumalariigitööle. Nende hulgas oli Dr. Stone ise, kes arstiametit tahtis maha jätta ja armuõpe-

tuft kuulutama hakata. Keegi annetas tänuohwriks kolmsada wiiskümme dollarit. Pühapäewal pärast seda ütles keegi Hiina õpetaja oma kogudusele: „Mõelge õmeti, meie oleme selle suure õnnistuse osaliseks saanud mehe läbi, keda meie eksikombel oma waenlaseks pidasime.“

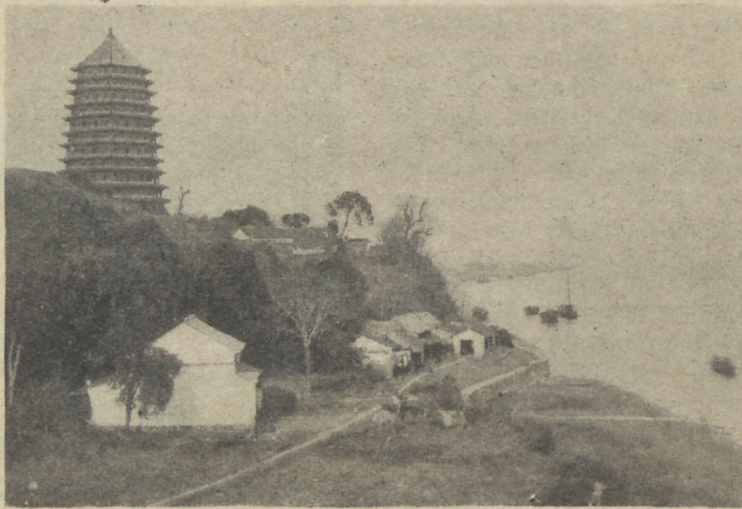
Ühel päewal palus keegi Hiina naisterahwas sõna.

Ta jutustas, et ta on elanud kogu elu Shanghais, kuid ewangeliumi pole weel kuulnud. Arusaamata kombel — meie teame, et see oli Jumala Waimu käsul — on teda koosolekule tõmmatud. Ta süda murdus. Ta tunnistas oma patu üles ja otsis andeksandmist ja oli pea julge, et Jeesus ka teda on päästnud. Ta elas rikka mehega, kellel oli omal naine. Selle mehega oli ta kahekülsa last sünnitanud, kellest neli

olid elus. Roju tulles sai ta aru, et ta pattu oli teinud. Tõewaim andis talle nõu: „Mine langenute naiste kodusse; kui sa täna ei lähe, lähed ja igawesti hukka.“ Naine läks sinna. Kodu juhataja laskis kutsuda meesi, kellele naine rääkis kõik, mis ta südant rõhus.

Mees wastas: „Ma teadisin juba wiimastel päewadel, et sa oled muutunud.“ „Esimisest päewast, kui ma ewangeliumi kuulsin, tundsin ma, et Isfand mind patu orjusest ära kutsus. Seda teenima“ — oli naise wastus. Mõlemad nutsid palawaid pisaraid. Raks vähemat last käskis mees kaasa wõtta. Ta wõttis lapsed, aga mitte üht dollarit mehe käest. — Nüüd elab naine kristlaste sõprade juures, loeb hoollega piiblit ja valmistab ennast ette, et Jumalat teenida.

Mainitud Hiina konverents lõppes koosolekuga, kus juhatajad wiibisid kogu päewa palwes. Nad palusid, et Isfand ilmutaks neile oma tahtmist Hiinamaa päästmiseks ja waliks wälja omale töötegijaid, kes lewitaksid ärkamist mitte üksi Hiinas, waid üle

Paagog Hangschowi's.

Üks reisisiisijadest Hiinas.

maailma. „Kui waenlane tuleb kui jõgi, siis tõstab Jehooma Waim oma lipu üles tema wastu.“ Jees. 59: 10. — „Seiske! Tundke, et mina olen Jumal; ma tahan kõrgeks saada paganate seas, kõrgeks saada maa peal.“ Taav. I. 46: 11. — 22. augustil ilmus Shanghai lehes järgmine teadaanne: „Hiinlaste koosolekud jätkatakse ilma juhatuseta. Paljud koosolekud on juba lõpetatud, mis suuresti on seotud teaduse, et aeg ei jääks kaotamata. Pealtnägijail ei ole midagi näha, mis inimeste külge tõmbaks, seepärast wõivad nad kaugel kokku ja ei hooli pätkese palawusest ega wihmasaost. See ei wõi teisiti olla.“

Hiinlased tunnevad, et nad üheskoos palwetades abi saavad. — Nii Shanghai ilmliku ajalehe sõnum. — „Nad nägid Jeesust üksipäinis“ — ja Tema wõttis kõik mõruduse nende meelest ja waimliku õnnistamise rohkus sai ka rahwustundest ülekaalu.

Nüüd on suur ringkond usklikke Inglismaal, Ameerikas, Koreas, Indias, Jaapanis ja Hiinas olemas, kes palwad, et Jumal üht suurt ärkamist annaks. Praegust maailma seisukorda tähele pannes, on Kristuse koguduse ülesanne: kaotada iga juhust Temast kuulutamiseks, kellele kõik wõimus on antud taewas ja maapeal.“

Õnnetoow jõulukungitus.

Igatsusega ootas Varjula küla Rahupere Salme jõulude tulekut. Tal oli selleks weel isearaline põhjus: nimelt oli isa lubanud teda enesega oma igaaastasele linnareisule kaasa wõtta, ja see oligi üheks suureks põhjuseks Salme ootusele. Salme teadis, et tema wennal on jõluaegus sünnipäew, ja tal oli mõttes wennale mõni ilus ühendatud jõulu ja sünnipäewa kingitus osta.

Kui linnasõidupäew kätte jõudis, siis täitis Salme südant imeline tundmus: tal tuli ette, nagu saaks ta warsti midagi enneolematut läbi elama. Harjunud põliste kuuskedé ja mändide kohinaga tundus linna kihaw müra talle liig waljuna, piinawana, aga see tunne wajus unustusse, kui sai toredate waateakende ees tänini nägematuid asju imestada. Leida nüüd linnast, nii suurest kirjast asjade segadusest, kohast kinki wennale, tundus tema meelest üsna wõimatu. Juba tahtis lootus kaduda, et ta midagi kohast saaks, kui korraga ta pilk mööda linna tänawat kõndides, peatus aknale, kus suured ja väikesed raamatud olid wälja pandud. „Kui ma õige ühe hea raamatu wõiksin wennale wiia, kindlasti see tooks talle rõõmu“, — mõtles Salme ja aknale waadates näeb ta üht suurt ja paksu raamatut, kuhu hind 150 marka juurde on märgitud. „Siin ta on,“ ütleb Salme iseeneses, „niisugune suur raamat 150 margaga, see on just minu jaoks.“ Arglikult ruumi astudes, näeb ta suuri raamatu hunnikuid, ja talle selgub et need raamatud olla kõik piiblid ja uued testamentid.

Häbiga pidi Salme küll punastama, sest piiblist ta ei teadnud palju midagi. Wanaemast oli küll järele jäänud mingisugune suur raamat, aga see oli katkine ja magas kuskil tarwitamata nurgas. Siiski wõttis ta raamatu ära ja läks kergendatud südamega isa juurde, et omast ostust teatada. Isa ei olnud sest suuremat huwitatud: temal oli omi asju ajada ja need wõtsid kõik tema aja ja mõtted oma alla.

Koduteel hoidis Salme raamatut hoolega, et lumelortsist märjaks ei saaks, ise aga mõtles jõuluõhtu ja wenna rõõmu peale, et wõib talle niisuure ennenagemata ilusa raaamatu kinkida.

Ja jõuluõhtu tuli. Tasa kohises mets pühalikult, ütle mata õrnalt hinge mõjudes. Aegamööda liuglesid lumehelbed pehmelt maha. Terwe loodus Warjula põlistes metsades nagu walmistas ennast suurte pühade wastuwõtmisele. Ka Salme kodutalus walmistati jõulude wastu, askeldamist oli palju, aga siiski jatkus Salmel aega kuuske metsast tuua, et linnastoodud küünlad sinna külge kinnitada ja seega nagu seda kallist juba weel ligemale tuua, kui küünlawalgus maja särema paneb. Nii oli rahwal wiisiks jõulusid wastu wõta ja Salme tegi samuti.

Kui wiimaks wäljalitused tehtud ja pere kõik sooja tuppa oli kogunud, süütas Salme küünlad põlema, aga laulust ja lugemisest ei tulnud palju wälja. Wana piibel, mis kuskil küll oli olemas, ka temagi ei saanud esiti ilmuda, sest kõikides oli huwi tema wastu kadunud.

Tähtsamaks jõuluõhtu sündmuseks näis Salme piibel oma wenna Rahuleiule muutuwat. Kõik imestasid selle suure raamatu üle ja Salmel oli palju tegemist, et kõiki oma waewanagemisi selle ostmise juures ära jutustada. Wana sulane Rein teadis rääkida, et selle raamatu nimi olewat „piibel“, ja olewat sarnast raamatut kord kirikhärra juures teensituses olles küllalt näinud, aga see wist olewat saksa keeli olnud, kuna see siin on sula eesti keeli trükitud.

Nõnda kõneldi kaua piiblist, kus palju rumalusi ja teadmatusi õhku lasti. Rahuleid aga oli terwel õhtul tõsine. Ta tänas Salmet selle ootamata kingituse eest ja mõtles tõsiselt seda suurt raamatut ka lugema hakata. „10. aasta jooksul“, nii mõtles ta, „ma ta ikka läbi saan!“

Wiimaks kustusid wiimased küünlad ja pererahwas wajus unehõlma, aga Rahuleid istus weel kaua oma uue raamatu kallal. Ta ei lugenud seda nii palju, kui waatas siit ja sealt.

Ta otsis ka wanaema tolmunud suure piibli üles ja hakkas seda wõrdlema selle uuega, ja peaasi oli, et tal ärkas huwi hakata jumalasõna lugema. Kui ta õhtu hilja woodi läks, siis mõtles ta: „Salme andis mulle küll kalli kingituse, aga siiski see Jumal, kes selle raamatu järele taewa ja maa on loonud ja ka inimese,

weel kallima ta äratas käesolewal jõuluõhtul minus enneolemata igatsuse hakata tema imelist sõna lugema.“ Jõuluõõ oma imelise rahuga hingas üle Eestimaa uinuwa rahwa, palju nähti und sel õöl laste unelmas, aga kõigist imelisem oli Rahuleiu unelm: ta nägi hiilgawat walget taewalikku olewust kaugelt, kaugelt taewaruumist alla poole lendawat, käes oli tal raamat, millest imelised walgussäde-med särasid. Mida ligemale ta maa peale wajus, seda suuremaks kaswas raamat ja ingel ise jäi tema taha warju. Wiimaks warjas see suur raamat terwet Eestimaad. Säde-med lagunesid mööda maad laiali igasse taluses, igasse hurtsikusse tungis üks walguse imeline kiireke. Ja Rahuleiust tundus, et Eestis ei tohiks ühtegi hinge leiduda, kes sellest walgusest osa ei saaks. Kullast särawama walgusmeres luges Rahuleid „Nõnda on Jumal maailma armastanud, et tema andis — — — oma Poja! Sinugi eest oh Rahuleid!“

Et sarnane unelm ei wõinud Rahuleidu ümber muutmata jätta, see selgus pea. Juba järgmisel päewal, kui uudis Rahuleiu imelisest raamatust laiali lagunes, kogusid noored kokku, et waadata milline see imeraamat siis õige on.

Ja Rahuleid näitas ja oli õnnelik. Tema meelest näis nagu nüüdsest peale koidaks uus aeg Warjula küla waimulikult, nii mahajäänud südamesse.

Iseäraline järeldus Rahuleiu kõnelusist Warjula küla noortega oli see, et enamal jaol tõusis ka igatsus sarnast suurt raamatut enesele saada. Jumal on imeliselt seadnud, et mida inimene igatseb, seda tema ka warem ehk hiljem saab.

See noorte igatsus läks järgmiselt täide. Ühel tuisusel märtsikuu päewal, kui Warjula metsa kohina ja lumetuisu wägewas möllus näis igawiku und puhkawat, nähti üht inimkogu raske kandamusega küla poole sammuwat. Rahuleid oli seda tähele pannud ja läks wõõrale wälja wastu; ta wõis warsti lumega kaetud, wäsinud noormeest terwitada, keda ta lahkesti tuppa talutas. Iseeneses aga mõtles ta: „Poleks öde Salme mulle jõuluks seda imelist piibliraamatut kinkinud, ei mina küll tulijale wastu ei oleks wiitsinud minna!“ Aga nüüd oli, nagu oleks tema ühe wana armsa sõbraga kokku saanud. Järele pärides, kes wõõras on ja mis kaupa ta kaasas kannab, üllatus Rahuleid rõõmuga, kuuldes, et terwe suur paun on piiblitega täidetud. „He, sõber, tänu Jumalale, et tulite, just seda on meil tarwis. Meie noored on otse näljas ja janus piibli järele, minul on tegemist palju, et neile omast piiblist midagi rääkida! See piibel on mulle kallim wara ses kaduwas ilmas!“

Wõime arwata, et see noormees, nimega Roosila, südame sügawusest Jumalat tänas ja kõik oma piibli kandmise waewa unustas, et nii kallisti teda wastu wõeti ja oodati, kuigi tundmatuna.

Need olid õnnistatud ajad, kus Roosila wõis mahajäetud Warjula külas wiibida. Piiblikott tühjenes, koosolekud olid igawiku eeltunnid, ja torm ja tuisk, mis wäljas möllasid, näis ühtlasi waimulikku pimedust Warjulast kaugele kandwat. — —

Jälle on jõuluõhtu Warjulas, aga nüüd juba teisiti. Rahuleid on waimliseks juhiks kodukohale saanud. Särawail silmil on noored ja wanad Kahuperesse jõuluõhtuks kokku tulnud ja laul laulu järele särawate küünalde walguses kõlab Jumala auks. Kuid kõnelejatest näib nagu puudus olewat. Rahuleid tunneb ennast araks niisures koosolekus kõnega esineda, kuid teist teed ei ole. Ta teeb suu lahti ja räägib aeglaselt kuid kindlalt ja mehiselt:

„Sõbrad, meie oleme kõik siin nagu ühepere rahwas koos, iseäranis weel täna õhtu, kus Jumala armastus meile Tema kallis Pojas Jeesuses Kristuses awalikuks sai. Seepärast tahaksin lugeda sellest pühast piibliraamatust mõned kohad, mis meile täna õhtu nii tähtsad on. Ma loen teile paar kohta, esiti Joh. 3:16 ja Luuk. 2:1—20.

Waadake sõbrad, teie näete siin seda raamatut minu käes. Ma usun, teie kõik teate juba, et see on piibel ehk pühakiri, mis Jumal meile oma sulaste kaudu on lasknud Pühawaimu läbi kirja panna. Aasta tagasi olid need asjad meile teadmata, ehk kui teadsime, siis sellest ei hoolinud. Aga kõike ettenägija Jumal halastas meie sõgeduse peale ja saatis meile selle kalli piibli selguse toojaks. Täna aasta tagasi wõtsin selle raamatu segatud uudishimuga omalt õelt kingitusena wastu, ei wõinud ma aimata, millise wara öde mulle sellega linnast tõi. Ma mõtlen, kui mu öde oleks kõik Tallinna kalliskiwide ja kullasepade rikkuse mulle siia toonud, see ei oleks midagi selle wastu, mis ta enese teadmata mulle pühas piiblis annetas.

Nüüd teame, et Jumal lõi maailma 1. Moos. 1:1, lõi ka inimese 1. Moos. 1:27, ja et inimene langes Jumalast ära pattusesse, kaotas paradiisi ja sai ajutiselt kuradi meelewalla alla, aga waadake, ma lugesin siin, et Jumal **andis** maailmale, kadunud ja õnnetule maailmale, oma parima anni, mis ta iganes wõis anda — oma Poja! Ei oleks meil jõulu, ei igawese elu lootust, kui meil ei oleks Petlemma sõime, kus wäike Jeesus — lapsuke magas. Sõbrad, need on suured asjad, aga suuremaid peame weel nägema. See algusaegade paradiis ei ole meilt igawesti ära wõetud, ei, ta awab meile uuesti oma ukseid. Teil on ju omal see piibel juba olemas, lugege sealt neid paar wiimast peatükki, seal näete, et jumalikkude teede lõppmäär on rääkimatu ilus taewalik paradiis uue Jeruusalemmaga. Sinna wiib meid Jeesus Kristus Petlemma lapsuke ja Suurreede werine maailma lunastaja, kes meid oma enese weregaga puhastas kõigest patust ja walmistab selleks, et kõlbame taewa paradiisi.

Et minu ümberpöörmine ja mehekssaamine nii kogunisti selle piibliga on seotud, siin olen ma aasta jooksul rohkem teadmisi muretsenud ka selle imelise raamatu kohta. Teie mäletate wend Rosilat, kes möödaläinud talwel tormisel märtsikuu päewal meile tuli. Temalt sain mõned tähtsad andmed piibli laialilaotamise kohta.

Sellest on nüüd üle saja aasta mööda, kui a. 1804 Inglismaal „Briti ja Wäljamaa Piibliselts“ asutati. Selle seltsi sündimine on ülihuwitaw. Kuski Walesi maakonnas elas waene tütarlaps Mary Jones (l. Meeri Dzheins.) Kaua kaua kogus ta raha, et üht piiblit omale osta. Wiimaks kui tal oli juba arwataw piiblihind käes, läheb ta kümnete werstade kaugusele ühe õpetaja juurde piiblit ostma. Aga seal üllatas teda sõnum, et ei olla enam piibleid ja mis õpetajal weel järel olla, need pidada ära tellitud olema.

Suure südamewaluga hakkas see lapsuke troostimata leinas nutma, kõik ta waew näis hukka läinud olewat. Aga õpetaja, niisugust walust nuttu nähes, muutis oma otsuse ja andis talle ühe piibli lootes, et pärast teisele asemele kuskilt muretseb. See sündmus sai tõukejõuks üliilmliku Piibliseltsi sündimisele. Ja nõnda on nüüd selle suure seltsi asutamise aastast 1804. kuni meie päewani 350.000.000

piiblit ehk selle osa ütle mata odawa hinnaga laiali laotatud. Seltsi aastane kulutus pühakirja lewitamiseks on umbes 400.000 Inglise naelsterlingit ehk 120 miljonit Eesti marka. Ja sellest saame ka meie Eesti rahwas osa.

Iga piibliga, mis Piibliseltsilt ostame, wõtame ilusa kingituse wastu!“ —

Nii lõppes see armas jõuluõhtu waikes Warjula külas, ja Rahuleid, kes sel õhtul uuesti möödaläinud jõuluõhtut waimus meelde tuletas, tundis nüüd, mitte enam unenäos, waid ilmsi, et kui tõesti püha piibliraamat peab Eesti kodusid warjama ja kui tõesti taewalikud walguskiired seal raamatust peawad igasse südamesse tungima, siis peab ka tema ise tegelikult astuma piibli laialilaotamise töösse kõige tema rõõmude ja muredega, kõigi waewade ja raskusiga, aga ka kõige õnnistusega. Warjula on seda õnnistust juba maitanud, aga weel warjab pimedus nii mitmeid kalleid kodusid, meie Eesti isamaal.

Lugeja, kui juhtud noormeest piiblikotiga nägema, olgu kas raudteel ehk külatänawatel, mõtle, et ta on taewaste kiirte kandja maailma öösse püha Jumala sõna kaudu. Piibli kaudu saame Jumala rääkimatust jõuluannist aru ja wõtame teda wastu. H. Kokamägi.

Üksildase jõulud.

Väinö Tuominen.

On jõuluõhtu.

Linnatänawaid mööda sammub üks mees sügawaisse mõtetesse wajununa. Pilg kaugusse juhitud märkab ta waewalt wastutulijaid.

Akki seisatub ta walgustatud akna juures. Ta näeb ehitud kuuske, millel süütatud küünlad loowad jõulu meeleolu.

Rändaja waibub mõtetesse. Mälestused üks-teise järele kerkiwad esile . . . Lapsepõlwe kodu oma ilusate jõulumälestustega on nüüd nii elawalt meeles. „Mis nüüd kodu sünnib? Kas süütab isa küünlad kuuse otsas põlema? Wõi ehk lauldakse praegu tuttawat laulu:

Ma tulen taewast ülevalt,
Häid sõnumeid toon teile sealt,
Neid toon ma teile rõõmuga,
Neid tahan mina kuuluta.

Rõhuw üksildustunne waldab walgustatud akna juures olijat. „Kaugel kodust ja omastest, wõõraste inimeste hulgas pean ma nüüd olema,“ õhkab ta.

Ta läheb kiiresti edasi. Teda on kutsutud kuhugi perekonda jõuluõhtut mööda saatma.

— Jõuluõhtu wiimsed minutid on peagi lõpule jõudnud. Küünlad kuuse otsas on juba kustumas. Wäsinuna lähewad kõik magama — ka üksildustundew wõõras nendega.

Woodis wajub ta weel sügawaisse mõtetesse. Ei taha uni tulla.

On nii igaw.

Miks?

Olid ju selles peres, kus ta jõuluõhtut mööda

saatis kõik nii sõbralikud. Püüdsid nad ju oma parimat pakkuda, et nende wõõral oleks lõbus.

Kuid ei!

Südamesse siiski hiilib imeline igatsus. Üksildust ja igawust tundes mees nutab oma woodil...

„Teile on täna sündinud Õnnistegija.“ — „Teie süda ärgu olgu mureline.“ — „Mina ei jäta teid mitte waeseiks lapsiks; mina tulen teie juurde.“

— „Kust see hääl kuuldu?“ hüüab nutja. „Kes tuli lohutama?“

Wõi tulid inglid jõulurõõmu üksildasele tööma . . .

Juba kuiwawad pisarad. Südamesse tuli magus tunne. „Minagi sain nüüd tunda jõulurõõmu õhtu wiimasel hetkel,“ sosistab ta õnnetundes. Ta käed lähewad risti. Palwed ja ülistuslaulud tõusewad jõulu Issanda poole. Issand on ise õnnistawana ligi.

Warsti nähakse üksildast woodis magawat, käed ristis ja suu ümber õnnelik naeratus.

Tuli jõulu üksildaselegi!

* * *

Ehk sinagi, kes seda loed, tunned end olewat üksildasena. Tühjus ja rahutus walitsewad südames. Oled ehk püüdnud saada rahu maailmast ja selle lõbudest. Ei, armas sõber, sealt sa rahu ja lohutust ei leia! Seda wõib üks-päinis jõululaps su südamesse anda, kui ainult täiesti end Temale annad.

Siis sinulegi tulewad tõelised jõulud.

Eestistanud P. S.

Üllatus.

E. Moberjohni järele wabalt Aleks.

„Hildegard“, ütles ema pilku seinakellale heites, „sa pead tingimata woodi minema. On juba hiline aeg. Isa oodata wististi ei pruugi, sest tal on palju tööd jõulujutluste ettevalmistamisega. Mine magama, laps, noorus tarwitab puhkuft.“

Hildegard pani oma käsitöö kokku ja tõusis üles.

„Head ööd, ema!“ ütles ta ema suudeldes.

„Head ööd, mu laps. Jumal kaitsku sind!“

Hildegard läks. Ema pilk saatis teda kuni ukseeni. „See ei meeldi mulle sugugi“, ütles ema iseeneses. „Kõik ta tegewus on nii mehaaniline ja kaastundmuseta. Ta peaks end kätte saama. Waene laps. Oh kuidas oleksin talle seda suurt õnne soowinud. — Oli see tõesti nii tarwilik, et ta temale nii kindlasti ära ütles.“

Ema ohkas. Siiski pidi ta tütrele õiguse andma. Pisut imestas ema tema otsimise üle. Ema armastaw süda oleks kuidagi ühe õnneliku wäljapääsu sellest raskusest soowinud. Oli ju Erich nii hea inimene, osaw ja tubli arst. Et ta otse awalikult wälja ütles — tema ei saa nende usuliste waadetega ja nõudmistega, mis Hildegardi wanemate kodus makswad — mitte küllalt päri olla. Jättis ometi ulusa mulje tema awalikkuse ja aususe kohta. Niisugune oli doktor Förster — awalik ja õiglane. Waewalt oleks mõni teine nii talitanud. Seepärast oleks ema Hildegardi heameelega tema kõrwal näinud. Praegu näis see wõimatu muuta olewat. Jäi ainult tee — selle üle Jumalat paluda. Kui inimestel wäljapääs wõimatu, wõib Jumal seda ometi. Arusaamata kombel muutusid ema mõtted üheks tõsiseks palweks oma lapse tulewiku pärast. Üks awanes ja isa astus sisse. „On Hildegard juba woodis?“ küstis ta sohwale laskudes. „Jah, ma saatsin ta ära. Ta on wiimasel ajal nii muutunud ja kahwatanud. Tõesti mul on hale meel tema üle. Mõjub magamine pisutki terwendawalt.“

„Seda märkan ma, Marta“, ütles õpetaja. „Sa tahaksid jälle siin halastajam olla kui Jumal. Tee, mida Hildegard on walinud, on sõnakuulmise tee jumalafõna järele. Ja sõnakuulmisele järgneb õnnistus, Marta! Sa soowiksid südamest oma lapsel iga kiwikest eluteelt kõrwale weeretada, kas ta aga tema ja meie sifemise elu peale hästi mõjaks? Wististi mitte! Ta on oma otsuse ilma mingisuguste kõrwalmõjudeta, wabalt, ifeseiswalt ja teadwalt teinud. Oleksin minagi selle üle temaga läbi rääkinud ehk nõu annud, olleks kõik wõib-olla teisiti wälja tulnud. Aga ta on seda ainult jumalafõna põhjal nii otsustanud. See rõõmustas mind ülirõõmuga, et Hildegard sifemisele nii kindlat ja selget seisukohta omas, et ta ennem oma maisest õnnest, armastusest ja abielust loobus, kui — jumalafõna wastu eksida. Seda tabub Issand tõesti rikkalikult oma õnnistustega.“ „Muidugi, Karl! Kuid lähed palju aega, kuni südamehaaw paraneb. Sest ta armastab teda kõigest südamest.“

Järgnes lühike waikus. Ainult kuuldus seinakella tiksumist. „Kas ka käesolewal juhtumisel Ju-

mal samuti ei rehkendaks nagu Jisaki ohwerdamisel, kus Ta ainult Abrahami tahet hindas.“

Õpetaja naeratas. „Kuidas emasüda ikka uusi teid otsib, et oma lapsele õnne ehitada!“ ütles ta. „Muidugi wõib seda Jumal. Kas oled ja nii kindel, et see abielu meie lapsele õnneks oleks. Tõesti kui Jumal seda abielu on otsustanud — siis wõimaldab Ta ka selle täideminemist. Ja kõrwaldab kõik takistused. Aga kui Jumal seda ühendust ei taha — siis oli Hildegardil õigus, kui ta ütles: Siis mina ka ei taha! — Eks ole õige?“

Ema nokutas peaga. Tasa langes pisar tema käes olewa töö peale. Ruttu pühkis ta käeseljaga need filmist kartes, et mõni neist kui äraandja tema sifemisest kohutusest tunnistaks, mis nii raske näis olewat, et ta pidi omaft lootusest nende ühinemise kohta loobuma.

* * *

Oli jõudnud kätte 24. detsember. Wäljas sadas lund, mis walge waibana üle linna ja maa end laiutas. Õpetaja proua tundis rõõmu lume üle. Nüüd wõis ta oma nooremad lapsed wälja saata kelgusõiduks. See wõimaldas kodus rahulikult Hildegardiga wiimaseid ettevalmistusi jõuluõhtuks ja eel-tulewateks pühadeks teha — ilma, et oleks tarwis olnud uksti uudishimuliste laste eest lukustada.

Korraga astus isa sisse ja palus ema mõneks filmapilguks oma tuppast astuda.

„Kas peab siis?“ ütles ema, „mul on ju nii palju toimetamist.“ „Ja tingimata“, naeratas isa. „Anna Hildegardile mõned juhatused ja siis tule kohe!“

Hildegard oli üksinda. Ta korradas kingitusi oma õdedele ja wendadele. Siin ja seal paigutas ta need iseäranis soowitawad wõi igatsetawad kingitused kas teiste alla ehk taha poole, et need kohe efinestena kätte ei sattuks; on ju rõõm kahekordne, kui esimesi kätte saades nagu lootustes petetuna leiad korraga ometi need, mida oled oodanud.

Ta naeratas mõttes, kujutelles neid üllatusi, mis need peidetud kingitused pidid walmistama.

Aga ema kuhu jäi? Ta ei saanud enam midagi kingituste lauale panna. Sest ema oli muu kõik luku taha pannud. Pidi ta pisut ootama ja üks filmapilk end kosutama ümbritsewas waiksuses. Ei, mitte ainult puhata, siis need mõtted. Wiimastel päewadel ei tahtnud nad end kuidagi eemale peletada lasta. Jkka ja jälle koputasid nad ta hinges, igatsejst sisselaskmist. Kuid jälle sules ta neile energiliselt ukse. Ainult mitte selle üle järele mõelda, kuidas siis oleks läinud, kui Erich usklik oleks olnud. Ei see ole hea. See oli kord nii. Ta ei wõinud teisiti. Ja kui weel kord ta peaks otsustama — siis teeks ta samuti. See oli kindel. Ja waikselt hakkas ta laulma:

„Jeesus, Sa oled mul auline,
Oled imeliselt hea mu hingele;
Armu, rahu, õnne ja elu
Küllalt ma leiän Sus endale.“

„Ema peaks ju tulema! Ehk ma lähen ja toon mõtmed.“ Ta jooksis trepist üles.

Peaaegu tahtis ta uksele koputada, nagu ta alati isa tuppa astudes teinud — korraga kuulis ta, et sees paluti. Ema palus. Ta ei saanud sõnadest aru. Kuid see kõlas, nagu oleks ema hääl pifaratest lämbunud. Ta astus mõni samm tagasi ja ootas. Siis kuulis ta toas aamen öeldavat ja wanemad tõusid põlvedelt.

Nüüd koputas ta. Isa hüüdis: „Sisfe!“ Kui ta uft tahtis awada, märkas ta, et see oli lukustatud. „Kes seal on?“ hüüdis isa. „Mina“ vastas Hildegard. „Ema, ma olen kõik korraldanud. Kas ja mõiksid mulle kummuti mõtmed anda, et ma ka teised asjad mõiksin välja panna.“

„Ma tulen kohe Hildegard. Mine eel.“ Ta läks mõrastetuppa, kus ema kingitused hoidis, koristas kõik karbid ja ümbrikud, millesse kingitused olid pakitud. Siis tuli ema.

„See on hea, et ka siin kõik korda seadsid.“ Siis awas ta kummuti ja võttis välja asjad, mis pidi veel kingituste lauale pandama.

„Ma lähen nüüd, emake“, kuubus isa hääl eeskojast.

„See on väga hea“, vastas ema.

„Kuhu läheb isa?“ küüsis Hildegard.

„See on jaladus. Lapsed ei peaks mitte nii palju enne pühi järele pärima“ — vastas ema naeratades. Jõulud toomad enesega kaasa palju üllatusi. Seepärast ei peaks lapsed nii uudishimulised olema.“

Nende sõnade juures pani ta väljamõetud asjad tütre kätele.

„Jõuad ja kõiki kanda?“

„Oh, küll ema. See pole sugugi nii raske. Ma võin veel palju raskemaidki.“

„Ja, laps, seda mõid ja küll, ütles ema korraga seal juures tõsiseks muutudes. „Minu armas laps!“

Pärast lõunapäeva ütles isa: „Noh lapsed, nüüd luban kõikidele wabadust. Kuni kella 4 ei tohi keegi koju tulla. Sina, Hildegard, lähed teiste laste juurde ja hoolitsed, et seal rahu ja üksmeel neil isekeskis oleks. Rasutage oma väljasviibimist ja pöörge tagasi punaste põskede ja hea söögi ifuga.“

Meie ei tarvita täna pärast lõunat siin kedagi.“

„Ka mind mitte?“ küüsis Hildegard.

„Ja sind kõige eusti mitte“, vastas naeratades isa.

„Mispärast isa?“

„Wäikefied lapsed ei pea mitte küsima: mispärast“, vastas isa veel lõbuamas meeleolus tütrele.

Nii pidi pere kodust lahkuma. Väljas oli nii fuurepärane ilm. Puud ja pöösad olid pakfu lu-

mega kaetud ja seijsid nii waikselt pühalikult. Wa-hete-wahel käis kergetuule puhang üle, mis mõnda oksa sundis oma koormat endalt maha raputama.

Siis jälle segasid seda waikuft laste rõõmuhäälled, mis ka tihti tõsisemaks muutusid, kui lume-fõda ette mõeti. Pea lauldi jälle mõidurõõmu laule.

Hildegard nende juurde jõudes küüsis: „Kas nad ei tea üht lumelaulu?“ Ja warsti kuubus keset waikuft:

D pese mind ja tee mind walgeks kui lumi,

Nii walgeks kui lumi.

Ja veel walgemaks kui lumi,

D pese mind ja tee mind walgemaks kui lumi.

* * *

Dodatud filmapilk oli käes. Kõik istusid kokkupandud kätel ja kuulasid tõsiselt kui isa jõululugu ette kandis. Siis palus isa Jumalat ja tänas Teda selle suure kingituse eest, mille osalifeks maailm sai Jeesuses Kristus. Ta palus, et Jumal armu annaks, et kõigile maailmale Isand Jeesus suuremaks ja auisemaks saaks ning kõik mõiksid öelda: „Isand, kui mul Sind on, ei hi-musta ma muud siin maa peal ei ka tae-was“.

Seal awati uks.

Ja rõõm afus kõikide palgele.

Hildegardi korraldamine sünnitas ikka uusi üllatusi, nagu ta päewal ette aimas.

„Seda enam rõõmu kui arwad fu soc-widele pole wastu tulnud ja wiimaks leiad ta fiiski“, ütles Hildegard naeratades.

„See on õige“ vastas isa. „Siis on rõõm kahe-kordne.“ Ta võttis Hildegardi käest kinni ja ütles: „Meil on ka sinule üllatus walmistatud, kuid kahjuks pole seda suurt asja mõinud siia tuua. See on minu toas.“ „Üllatus? Minule? Ja sinu toas?“ kogeldas Hildegard. „Ja tule aga nüüd, laps. Tahakstme näha, kuidas see üllatus sulle meeldib.“

Mitmesugused mõtted täitsid Hildegardi südant. Wõib see olla. Ufi oli ju lõpetatud.

Ta pidi kae oma südamele panema; nii tormilifelt kloppis ta, kui nad läksid trepist üles.

„Siin on sinu üllatus“, ütles isa üles jõudes ja uft awades. Hildegard astus sisse. Peaaegu ehmunult astus mõne sammu tagasi. Seal seisis mees, keda ta armastas ja kellele ära ütles — Jeesufe pärast.

Seal võttis isa tütre kae ja pani selle mehe kätte. „Jumal õnnistagu teid“, ütles ta sügawa liigutufega, „küll ta ife räägib, kuidas see kõik on mõinud sündida“, pööris ta Hildegardi poole jättes neid üksinda ja lahkus sealt.

„Erich“, kogeldas Hildegard, „mis see tähendab.“

Talweitu. — Härmaspuud.

„Hildegard“, vastas tema, „see tähendab, et sinu Õnnistegija on ka nüüd minu Õnnistegija.“ „On see tõsi?“ imestanult küsis Hildegard. „Jah see on nii“, vastas ta tõsiselt. „Aga kuidas see kõik sündis?“

„Su keeldumine mõjus mu peale, et ütlesin endale, peab ometi midagi selles Jeesuses olema, et int-mene Tema pärast kõigist õnnest ja armastusest loo-bub. Ma hakkasin piiblit lugema.“

Lugesin kõige pealt Johannese ewangeeliumi ja palusin seal juures: „Issand, kui Sa üks elav Õnnis-tegija oled, siis ilmuta end mulle ka. Ja Sa tegi seda.“

Ta sirutas oma kae mulle ja ütles: „Ma olen siin nimepidi kutsunud, ja oled minu!“

Siis mõtlesin ma järel, kas tohin veel sulle lä-heneda. Mõtlesin ise, — et nüüd peaks esiti tea-tud aeg sellest mööduma, et sa kindel võiksid olla, — et see mitte tundmuste mäng ei ole, mis pea kaob. Eile tulin kindlusele, et pean kord seda sinu

isale rääkima ja teatama, mis minuga on juündinud. Saatsin kirja. Täna sain telegrammi, — et võin kohe sõita. Mul oli ka võimalus kiirrongi kaju-tada ja sel ajal kui teie kodust väljas olite — tulin ma siia.

Tohin ma Hildegard sinult kord veel küsida: Tahad ja minu omaks saada, mind aidata Õnnis-tegijale elada ja Teda teenida?“

„Erich, ja, kõigest südamest.“ ütles ta õnneliku naeratuslega oma käsi tema poole välja sirutades.

* * *

Enam ei jõudnud enam oodata. Ta tahtis ka nende rõõmust osa võtta. Ust arwades leidis ta neid tõsisest palwest üksteise kõrval olewat tänades Iss-andat selle õnne eest, mida nad kui Jumala armu kingitust lohtisid vastu võtta.

Nad lõpetasid ja tõusid üles ema jamme kuul-des. „Oh emake“, hõiskas Hildegard kui õnnelik laps, „see oli auline üllatus.“

Wendade kursus.

Tallinnas, 12.—14. novemb. 1925. a.

Waatamata kõigi rahukonwerentside peale, mis nüüdisajal maailmas peetakse selleks, et rahu maapeale tuua, kestab waen rahwaste peres edasi ja walatakse wennawerd. Ja pala-wikuliselt valmistatakse uute sõdade wastu: otsitakse uusi abinõusid waenlaste häwitami-seks ja harjutatakse sõjawägesid. Läheneme hirmsamaile aegadele, kui senised on olnud. Seda ei ennusta ükspäinis tähtsad rahwaste juhid, waid palju enam — piibel näitab seda.

Meie ei lase endid petta rahulootustega. Ikka on pidanud Jumala rahwas läbi raskus-tulede minema. Kui Issand meid nüüdki tahab wiia wastu raskeile aegadele, siis peame selleks valmistatud olema. Meie wajame sõjawäelist õppust: peame tundma sõjatehnikat, waenlase taktikat ja peame endid ise ka harjutama. Kristus wajab õpetatud sõjamehi — õppimatud ei wõi waenlast wõita.

Selles mõttes wast on olnud ka need kuu-lutajate wendade kursused, mis järjekindlalt iga sügisel Tallinnas on peetud. Wennad tun-des aja tõsidust ja oma oskamatust on tahtnud kokku tulla, et õppida paremini jumaliku sõja taktikat, õppida jumalasona tundma, sest see on see suurepärase kaheterane waimumõök, millega wõidame waenlase. Ja aast-aastalt on ikka rohkem wendi üle Eestimaa kokku kogu-nud neile kursusele. Lektoriteks on olnud wen-nad: K. Kaups, K. L. Marley, H. Kokamägi, E. Lilienthal, Karlson, Tombo ja teised. Kur-sus on aliantspinnal — wennad igast uskon-nast wõiwad sest osa wõtta. Tähtsaid aineid on käsitatud: homileetikat, kõnelemise wigadest, jumalameeste elulugusid, Rooma kirja seletust, wäikesi prohwetid jne.

Nii oli see ka tänawu. Wendi oli rohkesti

kokku tulnud. Ennelõunastel loengutel 50 üm-ber, päesast lõunat 80—100.

K. Kaups seletas Rooma kirja, millest on jätkunud mitmeks aastaks ja weelgi jätkub ja mis on ikka huwiärataw olnud. Ka kõnede sissejaotus, homileetika läbiwõtmine ja kõnede wead nagu iga aasta oli w. K. käsitada. Nii-sama huwitaw on olnud wäikeste prohwetite seletus.

K. L. Marley on mitmesuguste teemide ja ainete üle refereerinud: tänawu wast kahest: „Jumal“ ja „Taewas ja põrgu“ ehk hinge edasi-elamine pärast surma piibli kirjakohtadega walgestatud ja mitmekülgselt selgitatud.

D. Matson esines tänawu esimest korda kursuse lektorite hulgas. Aineks oli „patu-tunnistamine“, püüdes selgitada selle olulist külge. Kõne lõpul wahetati selle üle weel elawalt mõtteid.

H. Kokamägi refereeris „Jeesuse elust“ ja F. Tombo „Piiblraskustest“.

Külalisena teenis tänawu kursuselasi oma huwitawate ettekannetega misjonitööst nais-misjonär öde Lajus, kes Hiinas töötab ja nüüd kodumaale puhkusele sõitnud. Wist küll kõikide südames löi põlema suurem huwi nende kõnede läbi misjonitöö, eraldi aga Hiina miljonite wastu.

Peale selle selgitas w. K. Kaups nüüdisaja momenti poliitilises ja waimlises arenemises, kuidas me imekiirelt wiletsuse ajale ja seega ka Kristuse ilmumisele wastu läheme, kus meil ühinemine hädatarwilik on ja enam wennasõda ei peaks.

Üles wõeti muude seas ka küsimus, kas ei peaks usklikud ka riigikogusse katsuma oma mehi saata, et sealt kaudu püüda meie hukku-wat rahwast aidata ja hirmsa patuelu wastu

wõidelda, mis väljasuremisele wiib meie rahvast. Selles asjas oli mõtete lahkuminekuid. Paljud soovitasid seda tingimata läbi wiia ja nimekirjaga esineda tulewal riigikogu walimisel.

Arutusel oli ka kursuse aja kestvus — kas seda mitte pikemalt pidada. Otsustatigi tulewal aastal 3 päewa asemel 4 pidada.

Pea olid kursuse päewad mööda. Wend

K. L. Marley kõneles lõpuks weel „Kristuse jälletulemisest“, et me sellega endid läbi katsuksime ja wõiksime walmis olla, kui Ta tuleb.

Palwes hüüti Issanda poole uute õnnistuste pärast, uut wäge wõitlemiseks ja töötamiseks paluti. Ja siis lõppes kursus. Mõõgad teritatud wõisid wennad minna igaüks oma kohale, et wõita hingi Kristusele. P. S.

Orust mäele.

Paide Ühingust lahkunute mälestuseks.

Maria Steinberg † 13. juunil 1924. a.

Ella Krabi † 12. mail 1925. a.

Need wäikesed taimed — walged, lillaroosad, õrnad ja ilusad asetatud hoolsal rawitsusel päikese-paistele: lootus neist rõõmu tunda, tõstab rinda. Kuid aga...

Saabub kurb päew: lillekesed wäikesed purunenud mühawas tormidekeerus — suikunud surmale.

Kellalöökkide helid kuulutawad kurba leinawiit: ära siit; reisija, ära siit. Kantakse helide kurwal saatel walget kirstu, millesse paigutatud roosike inimlastest, taimeke Isa armsast aiast.

Möödunud päewad tumedad — heledad, möödub õudne sügis ja wali talw; õitsewad jällegi esimesed kewadõied — lumelilled, laotab end roheline waip üle musta mulla. Ja jällegi kantakse kirst walge, kaunistatud pärgadega ja roosidega, milles puhkab noor wõitleja wiimast wäsimust.

Seistes ligi lahkunute elus kui ka surmas, näen neis kahes ões palju ühist: mõlemad sirutasid end ühisele eesmärgile, mõlemate ihuhoonet kiskus maha ühine walu, mõlemate kirstu taga kõndis lohutamata pisarais leinaw ema, kes kaotanud kallima wara.

Sügaw-walu pisarais silm näeb ainult walget kirstu, näeb temasse peitunud mullast kuju, näeb sõmerat kukkuwat hauasse, näeb risti püstitatud kalmistule, näeb saatjate hulka, kes lahkuvad pea, jättes segamata rahusse puhkama wäsinud wõitleja.

Hing leinawalus murdunud, silm pisarais pimestatud, ei näinud kadumata hingede ilu, mis igawese wõrratu sära saanud. Talle weres, wõitluste palawates leekides on omandanud tõotatud pänduse. Kes wõidab, neid peab pikkade, walgete riietega ehitama ja meie ei taha tema nime mitte ära kustutada eluraamatust. Joh. ilm. 2:5. Kristuse wereõiguse ilu jääb peidetud igale maiselt waatlejale, jääb tundmata heakarjane, kes omi wäsinud lapsi rüpes koju kannab ja kui wõiduwürst, üle haua wäljade hüüab: „Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minusse usub, see peab elama, ehk tema küll sureb!“ Joh. ew. 11:25.

Unustamata lahkunud noored wõitlejate ridades, pühamaks mälestuseks jääb meile teie hinge puhtus ja ilu, teie hinge suurus ja jumalik armastuse sära, mis peegeldus igale waatlejale, mille

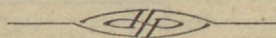
eest pidi taganema iga pilwine ja pime sisetunne. Tasaste helinate saatel käiwad teod teie järele, pisarais külwatud seeme ei wõi kaduda; suurel hommikul nähakse neid pärlitena Issanda kroonis.

Ilusaä roosid inimlaste seas, maise kuju mahanemisel, surmaorust läbi käies olete küll pead nõrgutanud, mis puhul teid Isa käsi üles mäele kannud, et tema igaweses aias närtsimatult õitsta. Kes usub Jumala pojasse, sel on igawene elu. Joh. ew. 3:36.

Kaaswõitleja H. S.

Egiptusmaalt kutsun ma oma poja. Oosea 11:1.

Seitsmes peatükk.

Isilla ehtis end pulmapeoks. Mängufeltsilised ei jõudnud küllalt tema ilu kiita meelitavais sõnades! Tema aga waatas uhkelt nende peale. Lapsed mõistmatud olemused! Ei õelnud nende sõnad talle midagi uut. Aeg ruttas ja Isilla närvlikkus ja kannatamatus kaswasid. Kuhu jäi Put, tema ilus wend? Kuhu jäi walgejuukseline naine, kes ühes Putiga pulmapeol ta wastas istuma pidi? Putita oleks isa wäljakannatamatu, ja wõit Noa laste üle ei oleks täielik.

Kuldne otjaehe, färawad käe- ja jalawõrud, kõrwaja ninarõngad seisid walmitis, ent weel ei lasknud Isilla end nendega ehtida. Kõrwal toas kõlas Jiradi hääl, kes ootas filmapilku, mil tohib pruudile läheneda. Isilla aga ei hoolinud temast, waid ruttas teise ruumi. Ta pidi kuulda saama, kus Put on. Juba wara, päikesetõusul saatis Juubal sulased wälja kuulama, kuhu poeg nii kauaks jääb. Asjata ootas ta trepil seistes suitsu, mis seekord kindlasti laewa häwinemist pidi kuulutama. Midagi pidi olema juhtunud, mis hästi läbimõeldud plaane tühistas. Jälle pidi kallist lootust warisema.

Juubali käed tõmbusid rusikasse ja suu saatis needmist jumalalastele — seal liikati eesriie kõrwale ja Isilla seisis isa ees. Isa püüdis enese üle walitfeda. „Mis see tähendab, mu südamepäike? Kus on pruudi ehted? Ja ootaja Jiradi eest ära joosta ei räägi hästi kombest!“

Isilla tahtis naerda, ei see läinud tal hästi korda. „Mu isa, kus on Put?“ küsis ta ja püüdis asjata Juubali näost enesele troosti lugeda.

„Küsi pilwedelt, mis ta teed kattis!“ hüüdis ta. Ja jälle warjas ta käega filmi ja waatas kaugusse. Isilla pilgud jälgisid suuna, milles isa waatas. „Ma näen mehe jookawat,“ hüüdis ta, „ta ruttab meie linnajao poole. On see ehk sinu saadik?“

Juubal waatas terawalt ja ütles siis: „Mees on mulle wõõras, wõib siiski olla, et mees meie juurde lastakse. Jirad ei tohi sind nõnda näha, ta peab ootama. Pidusõök jõuab weel õigel ajal alata.“

„Ma ei istu laua äärde, kui Put minu wastas ei ole,“ hüüdis Isilla. Ka siis waatas ta jälle alla käskjala poole. Nüüd oli see ta filmist kadunud, armatavasti jõudis ta juba linna uulitsaile.

Dotamine näis mõlemale nii pikk olewat. Wiimati seisis tolmune, higine mees hingeldades nende ees ja wõis kuivanud huuli waewalt liigutada. „Räägi, räägi,“ kiirustas Juubal ja Isilla ulatas wõõrale weekarika.

Mees rääkis katkenud lausetes, mis tal welda oli. „Isand — Teie poeg — Teie wõite teda tuua — ta lamab furnult Jeeweti telgis.“

Kui walgust tabatud seisis Juubal. „Ta on surnud — surnud, ütled sa?“ Ja siis kui ärgates karjus ta: „Kätte maksta, kätte maksta, Jeewet löi ta maha, teda, mu uhkuse, mu elu rõõmu. Put

mu poeg, kes ja inimsugu päästa ja eluwalguse neile tahtsid wiia!“

Käskjalg toibus ja wastas nüüd meeltheitwale isale: „Mitte nii, isand, mitte nii. Su poeg lan- ges mõrtsuka käe läbi, nad jätsid ta poolfurnult tee äärde, ja Jeewet kandis ta õlgadel telki, kus ta teda rawitses, seni kui ta haawadesse suri. Ma olen Goomer, Jeeweti sulane; mind saadeti sulle teateid wiima ja tulles lähemat teed läbi rohunurme sattusin seal mõtsukate eelsesse laagrisse, kust leidsin Deedani puu külge seotult, surmaw oda rinnus. Deedan on minu sugulane ja wiha tõusis mul hinges. Kuid laager oli tühi, sinu poja ja tema sulase mõrtsukaist polnud jälgegi näha.“

Isilla kuulas suure ärewusega pealt, Juubal — tummas rahus. Ei olnud nähtawasti ta meele järele, et ta Jeewetile kätte ei wõinud maksta, waid talle isegi tänu wõlgnes. Eiti tegi ta liigutuse, kui tahaks ta Goomerit tappa, siis aga andis ta mehele rikkaliku tasu ja ütles: „Mine ja kuuluta oma isandale, et Juubal oma poja laiba weel enne päikese loodet tema majast lasseb ära tuua.“ Siis pööris ta Isilla poole. „Laps, rõõmumäng muutub leinamiseks. Mine, pane loor ümber ja oota mind siis toas. Ma annan sinu Jiradile pulmapeota, mänguta ja munsikata, tantfuta ja lustita. „Jumal on meid maha jätnud, meid petnud,“ lihas ta kibedal pilkel juurde.

Siis astus ta õue ja tegi korralduse poja koju- toomiseks ja matmiseks. Ta ise walis kallihinnalise ratjahobuse tallist, wõttis piduriided ja kastitäre kal- liskive, — kõik Jeewetile. „Juubal ei lasse enesele midagi kinkida,“ sosistas ta, „kõige wähem ausameel- sust, headust ja armastust nende poolt, keda ta siiski wihkab, kuni weel eluõhku temas on.“ Nõnda rääkides inestas ta isegi, kuidas ta tunded seft ajast saadik, mil ta Noa laewa häwitada püüdis, teiseks muutunud. Ei wõinud ta nüüd enam muud kui wiha tunda Jeeweti heateo peale mõeldes; ka ei oleks ta sellega walmis saanud, et ise oleks poja laiba toonud. Millest tuli see? Kas süüetus wiha- tuli temas seft filmapilgust, mil ta Puti ülesandes inimsöö wabastamist nägi? See pidi nii olema, waim ta rinnus nõudis sõnakuulmist, samuti kui taewa Jumal seda omadelt nõuab. Imeline farna- dus, ja ometi, mis wiimseis tasase armastustulena põles, tulena, mis kõik oma ümber häwitab lõpeta- des temaga, kui tuld enefes kandis. Nii pidi see tulema, teist teed ei wõinud olla.

Mõni filmapilk hiljem seisis isa tütre ees.

„Sa tahad nii, ja ma ei taha sind täna haa- wata,“ hüüdis Isilla talle wastu.

Samal ajal astus peigmees eesriide takka ja ütles: „Kaua lasksite mind oodata; kui ka Putti enam ei ole ja mina teda samuti leinan kui teie, ei wõiks see ometi takistada Isillat temale walmistatud majja asuda.“ Jiradi hääles oli midagi sulawat.

(Järgneb.)

Aastal 1923. laotati laiali 30 milj. piiblit. Nii oli siis prantsuse kirjanik Voltaire halb prohvet, kui ta ütles, et saja aasta pärast piibel veel kolikambriksi haruldane asi olla.

Kui palju on Saksamaal kinofid? Sellele küsimusele annab viimaste statistiliste andmete järgi ajakiri „Licht-bild-Bühne“. Selle järgi on Sda-Saksamaal ühes suure Berliiniga 770; Põhja-Saksam. 545; Kesk-Saksam. 1089; Lääne-Saksam. 583; Lõuna-Saksam. 763 ja terves riigis on 3750 teatrit. Filmiabrikuid on 456, filmide laenajaid 628, filmikauplusi, fiske- ja väljaveo ajutusi on 428. Kinode arv eelmisel aastal oli 3731. Seega langeb ühe kino peale 10.000 elanikku.

Iga päev nädalas on mitmesuguste rahvaste poolt kui hingamispäev (shabbat) kindlaks määratud ja pühitsetud. Kiriklased pühitsevad pühapäeva, Kreeka ortodoksikirik esmaspäeva, teiispäeva peavad perslased pühaks, asiüürlased pühitsevad

teknüdalat, egiptlased neljapäeva, reede on türklaste pühapäev ning laupäev tuntud juutide hingamispäev.

Weel üks kirik. Spiritistid, kelle isääralsus seisab waimudega ümbertäimises, olid siitjaadit mitte kui kiriklik kogudus organiseeritud. Nüüd te.wad n.d aga luuri jõupingutusi, et maal oma poolehoidjaid üheks rahvuslikuks koguks koguda. Neil on ta ametlikult õigus pastoreid määrata. Spiritistid tõendavad, et neil Ameerikas ligi 2 milj. poolehoidjat olla. Nende juhid kaitsevad endid selle vastu, kui neid wahetatatse isitutege, kes raha eest ette kuulutavad, seega inimeste uudishimu rahuldavad, ühe astme peale seatatse. Teatavasti on moeline spiritism ette walmistatud Swebeforgi ilmutuste, Mesmeriichi magnetismi ja eelmise aastajaja ümber ülestõusnud kuutõve läbi. Oma alguse sai see 19. a. j. Ameerikas. Et ta nüüd mõtleb kirikus jaada, on arenemisjätkudega harjunud Ameerikas. Siiski natuke palju.

Kodumaa teateid

Tallinna „Sin. Risti“ C. E. ühingu noorte korraldusel oli 22. novembril kutsukoosolek, millest enim ette ei teatud avalikult. Samal päeval alles 3 tundi enne koosoleku algust kogus truu kutsetoimkond ühinguruumesse, et võtta palves Isalt jõudu ja julgust eesolevaks trükitud kutskaartide levitamiseks. Isand kuulis. Noored ajusid käidavamaile tänawaile oma tööle hoolimata sellest, et nii mõndagi sai kuulda — ja paari tunni pärast oli ühinguruum täis. Evangeeliasfioon ühes lauludega jättis õnnistatud osasaamise ja sügawa mulje.

Sama tena oli nädal aega hiljem peetav Taaweti laulude õhtu rahwast täis kogunud ühinguruumes. Ühteks kuulsime huwitawalt W. Raffleilt seletusi üldiselt laulude, neid mängitawate mänguriistade ja pealkirjade kohta. Wäikele sissejuhatajale järele kandis ette naistoor õige jüdamlikult Taaweti 1. laulule komponeeritud wiisi, mis awalbas sügawat mõju hinge: mitte istuda pilkajate killas ega kõndida patuste tee peal. — Sellele järgnesid segafoori ja joolo-ettekanded sissejuhatawate märkistega esitatawate laulude kohta, kuni wõis näha oluforda, milles löi Taawet omad wägewad laulud. Viigutatult istusid kuulajad ega tahtnud eialgul lahuda. Õnnistagu Isand jeda kuulnud neljahääliselt armuevangeeliumi kõigile koosolijatele.

Djawõtja.

Tartus on endise C. E. ühingu asemel, mis kord hingusele läks, tats ühingu etule tõusnud: Sinise Risti juures, kus ennegi aius ja Saksa osaduse juures w. Koljo juhatauel. Wiimaste juures on selleks palju kaasa aidanud w. Achenbach Saksamaalt, kes hiljuti lähtest aega Gestis wiibis ja C. E. asja waimustas. Sinise Risti noorte juhatajaks on waltitud õ. A. Sink. Eimene noorfookutsukoosolek peeti Sinise Ristis juba, millest wäga palju õpilasi ja muid noori oli tulnud oja wõtma. Isand õnnistagu neid ja tehtu tugewaks seal!

Paides on ta wiimastel aegadel jälle noorte keskel liikumist olnud. Koosolekid on olnud õnnistatud ja Jumala Waim on töötanud südameid julatades. Mitmed noored on päästmit leidnud. Wõiks jõulufonwerents selleks veel suuremat mõju awaldada!

Pärnu C. E. ühing pidas oma 7. aastapäewa 4. oktoobril, mis oli wäga jüdamlik ja õnnistatud. Külalistena olid tulnud wennad R. V. Marlen, A. Pittjaan, P. Sink ja Saksamaalt w. Achenbach. Ennelõunajad koosolekid peeti oma ruumis. Pühap. p. l. oli koosolek juures Endla teatrisaalis, mis rahwast ääreni täis oli. Jumal õnnistas. Õhtul oli veel omawaheline teedõhtu, kus isääralise tähelepantu osalijeks sai w. Achenbachi ettekanne Wene misjonitöö üle — neist wapustawait oludest, milles Wene wennad peawad ewangeeliumi kuulutama. Märtrite weri on tealgi parimats seemnaks Jumala põslul. Pärast jeda oli ewangeeliuminädal. Isand õnnistagu Pärnu ühingu!

Kilgi-Mõmmes on Pärnu C. E. lased ka mitu korda käinud rõnnufõnumit kuulutama. Wiimati käisid seal oktoobris w. Sink ja grupp Pärnu noori. Kolme päewa jooksul peeti ülbisi koosolekid, piiblitunde ja igapäew lastetunde. Er. ldi oli õnnistatud töö laste keskel, kes suure huwiga tulid kofku

armastajast Õnnistegijast kuulama. Neile püüti pühapäewatooli sisse seada. Muudu on adwendistid siin oma käudõpetust enmalt kuulutanud.

Abjas on jeni waltitunud pilkane pimedus. Nüüd on tänawu Pärnu metodistid seal käinud koosolekut pidamas. Ka meie reihufretär P. Sink wiibis ühe päewa seal. Igatjuft on mitmegi südames jumaliku walguise järele ja kuulduwad appihüüded: Tulge alla ja aidate meid!

Rakwere Sinise Risti 6. aastapäew. Rakwere Sinise Risti Seltis ühes C. E. Ühinguga on alati rasteid päewi üle elanud ja rasteiti kannatanud nii ruumi kui töõtegitate puuduse all. Siiski on Isand jeda töõd 6 aastat toetanud ja selts astub 7. aastasse tegewusse. Seeford pühitjes ta oma aastapäewa wennaste kog. palwemajas 1. novembril.

Pühapäewa hommikul oli Sinise Risti oma wäikeles ruumis ainult usklikude piiblitund, mille kirjakohtaks oli Jum. 19—25. Tund oli wäga õnnistatud ja elaw. Eht küll sel päewal oli Rakweres tähtis kaiteliidu pidupäew ja kirikus kõnekoosolek, siiski oli hulga rahwast kogunud wennaste kog. palwemajja, mis linnast wäljas ülewal kõrgel mäekalbal ükfikult seisab kui wahimees tornis.

Ka mitmelt poolt olid wennad ja ded kofku tulnud Rakwere ümberlaudseiti kohtadesi: Karakalt, Triigist, Arutälalt, Kundaft, ka Tallinnast, Tartust. Ewangeeliumikulutamine oli õnnistatud ja see osasaamine Püha Waimu läbi täitis koosolijaid. Ei pundunud ka elustaw laulukoor, eht küll palwemaja oli wiletsalt walguistatud, mis awalbas teatud rufuwat mõju.

Sinise Risti oma ruumides oli korraldatud õhtune perekondlik teelaud, kus anti terwitusi ja soowe muilt kohtadelt. Kena perekondlik kooswiibimine lõppes hilja õhtu, mis tundis siis igaihte ruttama kas lõidule wõi jala oma kodukilale poole, et digel ajal jälle igapäewasesse askeldusse astuda. Isand ise õnnistagu jeltfi 7. aastat rohkesti ja andku palju armu ja õnnistusi igal ajal.

Djawõtja.

Airjawastusi.

N. M. — Waiwaras. Teie hulga jalmikuisi jaame kahjuts mõni ükfit tarwitada — on kõik nõrgad.

A. M. — Rõngust. „Igatus“ ei saa tarwitada; kui luuletus on ta nõrk.

Edgar L. — Paides. „Rahu“, „Taewane kodu“, „Suurim soow“, „Kolgata“ nõrga wõitu, jääwad küll awaldamata. Kuib töõtage edasi. —

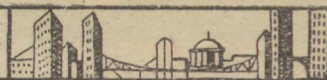
E. J. — Pärnus. „Eme ja nüüd“ ja lõpus olew luuletus — ei saa tarwitada.

Trüftiwig: 5. Moos. raam. ülewaates tuleb lugeda: „Kui Jumala teelt poleks kõrwale mindud, poleks Jisraaelil kunagi tulnud häbi tannatada. Wast omaelu lõpul nägi Mooses üht — 1. nut põlwe, jelt kõik j. u. e.

Wälismaa teateid

John D. Rockefeller (noorem) on annud 215.000 dollari wäljakaewamiste toiminijeks Megiddos, wanaaegses Arma-geddonis, Palestiinas. Tõid juhatab prof. James H. Breasted Chicago ülikoolist.

Ameerika kirikute liidu (Federal council) poolt keeluseaduse tagajärge üle teadetekogumijeks määratud toimkond oma aruandes süüdistab Ameerika walitsust, kes ei taotawat kõigi abinõusid seaduswastaste joomastawate jookide walmistamise ja kauplemise kaotamijeks.

Hiinas sündis tammil lõhkenijel Kollajel jõe jälle suurem weenputus. On üle njutatud 15.000 □ penikoorma suurune maala, millel elab kaks miljonit inimest. Kardetakse, et paljud on uputusel surma saanud.

Jaapanis usu- ja kirikute juhid protesteerivad seaduse wastu, mis keelab kõigil usujuhtidel ja töötajatel nii kristlastel kui mitte kristlastel, olla ühtlasi mõne poliitilise partei liige. Ei tea lähemalt, mis niijuguse seaduse inimijeks põhjust andis.

Palestiinas, Beisanis (Jordani orus) on kaewatud wälja Benjilwaania muuseumi ekspeditiooni poolt Egiptuse tempel, ehitatud arwatawasti a. 1.200 enne Kristust. Templi pikkus on 121 ja laius 72 ja pool jalga.

Wäljaastaste otkimise järele on leitud üles Augsburgi usutunnistuse originaal, millel usutunnistusel on teatawasti rajatud Luteri kiriku õpetus. See dokument leiti Saksia Rahwuswahelises muuseumis Nürnbergis, Saksamaal.

Kuulus arheoloog Flinders Petrie on hiljutistel wäljakaewamistel Siinai mäel leidnud kirjaga kaetud kivitahwli. Kirja luges üles Westminsteri ülikooli professor Dr. Hubert Grimmo ja see kõlab järgmiselt: „Mina, Manasse (ehk Mooses?) mäe walitseja ja templi ülendpreester, tänan Hiatesuti, warad tütart, et ta tõmbas mind Hiituiest wälja ja aitas kõrgesse auste.“

Hiljutisel Kongregatsionalistikirikute rahwuslikul konfiliiliumil, Washingtonis, liideti selle kiriku 13 misjoni seltsi tahels — üks siie, teine wälismisjoni. Nende kolmeteistkümmel seltsi joofew eelarwe oli siinamaale aastas wiis miljonit dollarit. Warandust 50 miljonit. „C. E. World.“

C. E. teateid.

Dr. Clark reisirib wäljamaale. Tulewa aasta teiwad Dr. ja proua Clark ringreisi Palestiinasse. 1. märtsiks jõnawad nad Euroopasse tagasi. Kja 1. märtsi ja 16 juuli wahel taotab Dr. Clark mitme Euroopa maa külastamijeks ja isma-konwerentzi asja ebandamijeks. C. E. lased paljus Euroopa mais on nii waeled, et ei jõna arwatawasti Londoni konwerentst oja wõtta, kui neid luidagi wiisi ei toetata. On küll juba wäike summa kogutud, kuid neile, kes ei saa minua, wiib Dr. Clark isiklikult konwerentzi waimu ja üleilmliku C. E. wenualitud terwitined.

Tulewa-aastasele Ilmakonwerentzile, Londonis, jõidawad Ameerika C. E. lased eralaewaga. Pärast konwerentzi ta-watjetakse ühiselt Englise C. E. lastega ringreise teha. Lühem ringreis Pariisi ja Brüsselil ja pikemad — üks läbi Prantsumaa, Schweitsi, Saksia ja Itaalia, teine Korramaale.

Saksa C. E. liikumise isa pastor Friedrich Blecher lahtus Saksa C. E. peajekretäri kohalt. Juba algusest peale oli ta oma kodumaa C. E. liikumise agaraim eeswõitleja. Ta andus sellele tööle terve oma ihu ja hingega. Wäheseid on olnud nii ustawad ja trund C. E. ideele. Nafustus ei kaotanud ta kunagi meelt. Praegu on Saksamaal juba üle 1.600 ühingu ja C. E. tulewiku wäljawaated wäga awarad. 30 aastat tagasi, siis kui Saksas ei olnud ühtegi C. E. ühingu, otstis Blecher üles Dr. Clarki, kes parajasti Euroopas wiibis, et jaada ükfil-asjalisemaid teateid Uue Ameerika noorjooühingu kohta, millest ta taotagil oli kuulnud. See näitas talle õige abinõu Saksa noorjoo päästimijeks ja ta heitis ennast terwelt sellele tööle, reijides mööda Saksamaad ja teisi Euroopa maid, Skandinaawias, Lätis, Geetis, Ungaris j. n. e. õhutades igalpool C. E. ideed. 1911. a. külastas ta Ameerikat ja wiibis Rahwuswahelisel konwerentzil Atlantic Citys. Kõigis neis töis aitas ja julgustas teda tema truu abikaasa.

Kõdmustawal wiijil jääb pastor Blecher esialgu Euroopa C. E. liidu abiprejidendits edasi. Keed, kes teda tunnewad, teawad teda kui otjekohest, sügaw-üskliku ja kõidke wastu sõbralikku inimest. Tema nägu järab heatahtlikkusest ja armastusest faasinimeste wastu.

Toome allpool Saksa liidu juhataja pastor Schürmanni sellekohaje kirja C. E. Ilmaliidule:

Christian Endewouri Ilmaliidule:

Meie teatame, et meie armas tauaegne ja auwäärt kindral-sekretär pastor Blecher esimehest oktoobrist j. a. lahtub puhkusele ja astub wälja ametlikult aktiivsest koostöötamijest liiduga. Meie loodame temalt erawiijil weel edaspidigi taastöötamist.

Tema juuri teeneid noorjooühimise ees filmas pidades, maksame talle pensioonia palka edasi.

Saksa liit palub kalleid Ameerika wendi allakirjutanud liidu direktori, kui saksa ametliku esitaja peale waadata, ning kõiges ametlikes liidu asjus tema poole pöördä.

Meie teatame ka ühtlasi, et meie liit maitseb juuri Jumala õnnistusi, niihästi wälise, kui sihemise kaswamise poolest. Meie kõi otustame kindlalt hingede päästmistööd saksa noorjoo seas edasi teha ja selles ohwimeelised ja järjekindlad olla. Palume tähele panna sellekohast teadaannet uues Jugendhilfes.

Meie jaadame teile kõigile südamlikke õnnistusi ja sõbralikke terwitusi.

Saksa C. E. liidu wastutaw juht

pastor Schürmann

Berlin Friedrichshagen
Hornallee, 52.

Direktor.

„C. E. worldist.“

„Noorte Elu“ tellimisi nõtanwad nastu:

- Antslas — A. Nahksepp.
- Haapsalus — M. Tohver. Uus Aleksandri 8. a.
- Järwa-Jaanis — M. Müller.
- Keilas — M. Masing. Kauplus „Usaldus.“
- Kloostres — Määra — Kr. Neidorf.
- Kolga — Loksa — E. Rumberg.
- Kuressaares — kauplus „Sõber.“
- Kõrgessaares — S. Ula. Paopa külas.
- Kärdlas — M. Murro.
- Lehtses — Kask.
- Martnas — J. Kõrgesaar. Lähtru wald.
- Narwas — J. Wink. Westerwalli 16—27.
- Noarootsis — E. Tannebaum. Kiriku mõis.
- Paides — H. Siiberg. Pärnu maantee 45.
- Pärnus — M. Wilgats S. Sepa 12.
- Rahklas — E. Roosmann.
- Rakweres — A. Kulli. Pika 32.
- Raplas — Sikeldi — A. Eichental.
- Ristil — A. Remberg. Postkontor.
- Ruilas — F. Aumann. Kokmardi.
- Tallinnas — A. Uuemõis. Waestekooli 21—2.
- „ — H. Wendt. Luise 11.
- „ — J. Peipmann. Allika 5—6.
- „ — K. Paju. Allika 5—13.
- Tapal — Winter. Pollu 8.
- Tartus — A. Darsing. Tähtwene 35.
- Tarwastus — Sepp.
- Tõrwas — F. Utsar. Walga 13.
- Türi-Allikal — Lätt. Paberi wabrik.
- Walgas — A. Hiire. Moskwa 31—3.
- Wiimsis — W. Wiik. Rummuküla, Liiwa talu.
- Wiljandis — S. Böckler. Ew. wennaste k. palwemaja.
- Wiru-Jaagupis — J. Kello.
- Wõhmas — A. Sink. Soomewere Hiie.
- Wõsul — M. Waller.

Kui talitusest otsekohe tellida, siis saata oma aadress: ja raha järgmisel aadressil: **Tallinn — Postkast nr. 284.**

„Noorte Elu“ 1925. a. siifustik.

I. Aratusartiklid.		st.	IV. Jumalariigitöö ja C. E. liikumine.		st.
Elus elu. Öpet. F. W. Rumsby. C. E. Ti-		91	Mja nõue. E. Mill.		66
mes'ist.			C. E. liikumine Cestis. E. A.		67
Jeesuse juurde. Joh. P.		132	C. E. liikumine ja Wene noored.		90
Wida fina ootad? Kindral v. Biebahni järele			„Christian Endeavour“ (C. E.) liikumine. G. T.		
J. Sarow.		4	49, 73, 116, 139.		
Mu amet ei luba mind ümber pöörda. E. Mo-			II C. E. waimulik konverents Narwas 1924.		
derfohni j. J. Sarow.		43	Woldemar Posiman.		9
Roosid ja okkad. Eino Wiljaranto j. eest. P. S.		63	Cesti Usklikkude Noorte C. E. liidu aasta koos-		
Sinu wiime päew. Saksa keelest wabalt tõl-			olef. E. J. D. ja R.		100
kinud Joh. Sarow.		111	Esimene rajariikide C. E. konverents Riias. R. H.		76
Soodoma õunad. „Nimm und lies“.		167	Muljeid 4. usklikulüüpilaskonverentsist. H. R.		140
Unistuste hanad. Wilho Kantaneni järele P. S.		131	Mõnda Hiinast.		191
Waata, nüüd on õige armas aeg, waata, nüüd			Boola C. E. tööst.		178
on õnnistuspäew. „Taewa poole“.		151	Reis.		176
Wõõras wõlg. Saksa keelest Joh. Sarow.		170	Reis Hiiumaale. P. S.		162
II. Pühituslikud ja õpetlikud artiklid.			Seitsmes Aliantskonverents. P. Sink.		121
Jumala wõidmise õli. Saksa keelest tõlkinud			I. Tallinna Usklikkude Öppiwate Noorte Aliants-		
Joh. Sarow.		45	kursus 1925. a. Wiktor Werus.		78
Jumalasse olla kadunud on õige päästmine.			Teinepool lahte. P. Sink.		118
A. Both-Clibborni järele Joh. Sarow.		94	Uue aasta algul.		3
„Jääb Jumalasse“ M. Boddy j. J. Sarow.		137	Uus waldaw ärkamine Inglismaal. „Noorten		
Kaswatusiõ. A. Sildos.		29	Todistusest“ P. S.		98
Keda usaldada? P. Sink.		23	Wendade kursus. P. S.		198
Kuidas juhtida maailma tähelepanu Jeesuse peale?			Ärkamisi Hiinamaal. Georg F. B. Dervis.		155
A. Sildos.		137	V. Jutustaw ilufirjandus.		
Kus on taewas. D. H. Dolmani järele Joh.			Hinge laul. M. Krimm.		79
Sarow.		96	Ju warjud kiirustawad teel.		83
Meie Jõsanda Jeesuse Kristuse ülestõusmise tä-			Juubal. Jutustus weeputusajast. H. Nederni		
hendus tegelikus elus. H. Kofamägi.		44	järele tõlk. D. W. 15, 34, 55, 85, 105,		
Mis on tõde. Joh. Peipmann.		112	125, 144, 182, 200.		
Mis teadlased ütlevad Joona ja suurkala loost.			Kaduwus. P. Sink.		155
Soome keelest P. S.		115	Kallis warandus.		92
1. Moosese raamatu ülewaade. Öp. W. G.			Luige laul. K. L. Marley.		12
Sgroggie j. H. T.		31	* * * H. Kappet.		33
2. " " " "		47	Kärsiw elu. „Kaaswõtteleja“.		178
3. " " " "		98	Druft mäele. Kaaswõtteleja H. S.		199
4. " " " "		114	Bimedal ööl. K. L. Marley.		104
5. " " " "		174	Punased maasikad. P. Sink.		95
Ole ustaw. Joh. P.		6	Rahu. J. W.		142
Dota Jõsandat wait olles. J. P.		113	Surnute maailmas. P. S.		97
Warandaw arm. Kindral-leitnant S. v. Bie-			Säiliw sügis. E. J. D.		141
bahni järele Joh. S.		26	Sügiswarjud. M. R.		177
Suriija tiidruku wiimased sõnad.		188	Walu mägi. J. Andrep.		80
Sõna sai lihaks. Joh. Peipman.		187	Wend Augustini ülesanne. Saksa keelest A. S.		51
Teenimine taetud palgel. K. L. Marley.		152	Wärijesid tähed. P. Sink.		177
Tema kuu sarnasets. Mrs. Bakeri j. J. Sarow.		173	Õhtul. Ewald Mänd.		123
Täielikud jumalalapsed. F. B. Meyeri järele J. S.		154	Õnnetoow jõulufingitus. H. Kofamägi.		193
Warjatud õnnistused. Jakob Kroefer. Cestis-			Üllatus. E. Modersohni järele wabalt Alets.		196
tanud autori loaga M. Kerg.		134, 170	Üksildase jõulud.		195
Wägi teenistuseks. Dr. K. A. Torrey j. Joh.			VI. Luuletused.		
Sarow.		64	Gluteed. P. S.		45
Ara unusta mind. „Elufewadest“.		8	Jää kindlaks. M. Krimm.		27
III. Glulood ja nekroloogid.			Kaduw kõik. E. J. D.		156
Asfiisi Franz, Jeesuse Kristuse sõjamees. H. Ne-			Kaduwus. M. Krimm.		171
derni j. Joh. Sarow. 16, 35, 54, 84, 104,			Kas tahad. M. R.		152
124, 142, 160, 180.			Kolgata. H. Weinberg.		54
Juuli Andrep. K. W.		81	Kutse. M. Krimm.		65
Konstantin Heinrichson. M. W.		82	Ma tahaks. M. R.		112

Meie eesmärk. M. Krimm	5
Mida ja kuidas. Dstar Leilow	82
Möödumisel. P. Sink	12
Uinuwal ööl. M. Krimm	188
Sa oled Jumal. D. Leilow	136
* * * M. K.	97

Sokrates. R. L. Marley	158
Jerusallemas juudi ülikool	103
Mõtteteri	177

Peale nende peaaegu igas numbris toodud ja välismaa teateid, mõndasugust ning C. E.-laste piibli lugemise teemiraamatut.

VII. Ilmavaate nurg.
Seite fuurt ilmausku. R. L. Marley 17, 36

Wäljaandja: Eesti Usklikude Noorte C. E. liit.
Wastutaw toimetaja: W. Kallas. Toimetuse aadress: Tallinn, Jisraeli t. nr. 12—6

„NOORTE ELU“

on Eesti Usklikude Noorte C. E. Liidu 20 leheküljeline häälekanalja. Ilmub 10 korda aastas. 1926. aastaga algab ta oma kuendat aastakäiku, tuues endiselt rohkesti waimulikke artikleid, jutustusi ja luulet. Kaastööliskteks on pea kõik Eesti C. E. töötegijad noorsoolased. „Noorte Elu“ pea iga number on piltidega rohkesti kaunistatud. Peale selle iga numbriga eriwärwiline kaanepilt.

Hind on endine:

lihtpaberil postiga 130 mk., postita 120 mk.
heal " " 200 " " 190 "
Wälismaale lihtpaberil 180 mk., heal paberil 250 mk.
Teie wõite teha suurt ja õnnistusrikast tööd „Noorte Elu“ laiali laotades oma ümbruses. Koguge talle tellimisi tuttavate ja tundmatate ringkonnist, müüge ka üfiskuid numbreid. Tellige „N. Elu“ endale, laotage teda laiali.

Tänawuaastane, kolmas C. E. noorte waimulik konwerents

peetakse Paides 26. ja 27. detsembril.

- Rõned:
1. Tõotatud Kristus.
  2. Jumala sulane.
  3. Kannataja Kristus.
  4. Ülestõusnud "
  5. Jälletulew "
  6. Kohtumõistja.

Referaadid: C. E. misjon.
Kirjandusmisjon.

Õhtuti kutsukoosolekud.

Konwerentsile tulijad teatage enda tulekust õ. H. Siebergile Pärnu mnt. 45 — Paide.

1926. a. nelipühi ajal peetawa Balti riikide C. E. konwerentsi laulud.

Waimulik laulja.

1. Jeesuse taewa minek 430
2. Kuulge taewa kellad 435
3. Wõitja kroon (Meeskoor) 449
4. Jumal, meie warjupaik 458
5. Jeesus armastab mind (Meeskoor) 463
6. Tooge armastust 464
7. Laul tormisel merel 469
8. Kas usu kuld weel särab 473
9. Talle kiituseks 482
10. Igawene armastus (Meeskoor) 491
11. Kõju tõttab 513
12. Laps, Temale anna süda 514
13. Pafunad hüüdk 515
14. Meil tuleb abi Jumalast 517
15. Koidufuma 522
16. Ma kuulen Jesand Sind (Meeskoor) 529

Teekäija kandlehääled

17. Edasi 156

Tallekiitusest.

18. Mu olgu Jumalale kõrges . . . . . 316 a

Peale selle wõiks weel möödunud aasta laulud üle korrata. Laulud tulewad pähe õppida ja aegsasti harjutustega alata.
Koorijuhataja.

SILTA

Eestin ja Suomen nuorten kristittyjen välillä on viime vuosina lujittunut suuresti. Tätä siltaa tahtoo lujittaa myös Nuorten Todistus.

Eesti noored! Õppige soome keelt! Tellige „Nuorten Todistus“ järgnewaks aastaks. See on meeldiw, piltidega rohkesti kaunistatud ja sisurikas kristlik leht. Ilmub kord kuus ja maksab 250 Emk. aastas. Agentid, kes telliwad rohkem kui 5 aastakäiku, saawad protsendiks 50 mk. aastakäigult. Saatke esimesel wõimalusel oma tellimised aadressil:

„Nuorten Todistus“ — Jyväskylä.
Suomi.

kellasepatöid.

Teen iga-
juguiseid
Tellimised palun ära anda: Tallinnas: „Seltjimehe“ kaša-
hoidjale ehk töökotta Willardi tän. 3—10 (hoowi peal).
Terwitades w. G. Henny.

Kohane kingitus igale noorele jõuluks oleks
wastilmunud raamat

ÕIED JA OKKAD.

Hind heal paberil 30 mrk.
Aleksandria " 80 "

Tellige talituselt: Postkast 284, Tallinn.